

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. mai 2018
(OR. en)

9476/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0171 (COD)

EF 150
ECOFIN 505
CODEC 882

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. mai 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 339 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 339 final.

Lisatud: COM(2018) 339 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.5.2018
COM(2018) 339 final

2018/0171 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2018) 251 final} - {SWD(2018) 252 final} - {SWD(2018) 253 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärk on võimaldada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turunõudlusel põhinevat arengut, et toetada Euroopa finantssektori edasist lõimumist ja mitmekesistamist, mille tulemusena tugevneb majandus- ja rahaliit ja kasvab selle vastupanuvõime. Algatus täiendab muid pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu elemente, parandades finantssüsteemi lõimumist ning sellega seotud riskide hajutamist ja vähendamist.

Pärast ülemaailmsest finantskriisi ja euroala võlakriisi on tehtud olulisi edusamme ELi ja euroala finantssektori tugevdamisel ja edasiseks lõimumiseks tingimuste loomisel, rakendades finantseerimisasutustele ühiseid mõjusaid usaldatavus- ja kriisilahenduseeskirju. See on muu hulgas saavutatud tänu pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivile,¹ ühtse järelevalvemehhanismi² ja ühtse kriisilahenduse mehhanismi loomisele ning kapitalinõuete määrusele³. Sellegipoolest on finantsturgude edasisel riigipiire ületaval lõimimisel ja mitmekesistamisel oluline potentsiaal tugevdada Euroopa ning majandus- ja rahaliidu vastupanuvõimet riskide mitmekesistamise ja kapitaliturgude šokitaluvuse parandamise kaudu. Sel eesmärgil teeb komisjon jõupingutusi Euroopa kapitaliturgude süvendamiseks ja edasiseks lõimimiseks kapitaliturgude liidu raames. Eelkõige on euroala pangandussektor endiselt haavatav riikide ja pankade vastastikusest sõltuvusest, st valitsuse ja tema jurisdiktsiooni alla kuuluvate pankade krediitkõlblikkuse tugevast kahesuunalisest seosest, mis osaliselt tuleneb pankade kalduvusest võtta riigivõlakirjade portfelliges peamiselt oma riigi võlakirju (ehk „eelistada omasid“). Sellega kaasnev vastastikuse destabiliseerimise ja finantsalase ebastabiilsuse potentsiaal ilmnes euroala võlakriisi käigus: riigi krediitkõlblikkuse halvenemine põhjustab võlakirjade väärtuse vähenemise kaudu bilansilisi probleeme tema jurisdiktsiooni alla kuuluvates pankades; pankade raskused seavad omakorda surve alla riigieelarve, nii otseselt („päästmine“) kui ka nt laenuandmise ja majandusaktiivsuse vähenemisest tuleneva maksutulude languse kaudu. Lisaks kõnesolevatele sidemetele oma valitsusega on pangad endiselt väga tundlikud ka oma koduriigi majanduse arengute suhtes (kuna piiriülene mitmekesistamine on ebapiisav).

Lisaks, ehkki riikide võlakoormus enne ülemaailmset finantskriisi kuni viimase ajani kasvas, on vähenenud moodsas finantssüsteemis „riskivabadeks varadeks“ peetavate eurodes nomineeritud kõrge reitinguga riigivõlakirjade pakkumine. Samal ajal on suurenenud pankade ja muude finantseerimisasutuste nõudlus selliste varade järele, osalt uute regulatiivsete tingimuste tõttu, mis nõuavad piisavat (nt likviidsuskattekindajate seisukohalt) ülikviidsete varade puhvrit.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

² Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

See ettepanek on üks osa komisjoni jõupingutustest pangandusliidu edendamiseks ning majandus- ja rahaliidu tugevdamiseks vastavalt 2017. aasta mai majandus- ja rahaliidu tugevdamise aruteludokumentidele ja kooskõlas kavatsusavaldusega, mis oli lisatud president Junckeri 2017. aasta septembri ettekandele olukorrast Euroopa Liidus, ja 2017. aasta detsembri majandus- ja rahaliidu tugevdamise paketiga, ning ettepaneku eesmärk on luua riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turunõudlusel põhinevat arengut soodustav raamistik.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid looks erasektor. Eraõiguslik isik koostaks turul saadaolevatest riigivõlakirjadest alusportfelli ning võõrandaks selle õiguslikult eraldiseisvale iseseisvale üksusele, mis luuakse spetsiaalselt üksnes selleks, et emitteerida investoritele väärtpabereid, mis esindavad nõudeid alusportfelist saadava tulu suhtes. Emitteeritavad väärtpaberid kannaksid alusportfelist tulenevat võimalikku kahju teatud järjekorras (st esimeses järjekorras kannaksid kahju mitte-eelistatud ehk allutatud väärtpaberite omanikud ning alles pärast nende väärtuse nullini jõudmist hakkaksid kahju kandma ka kõrgeima järgu nõuete omanikud).

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega ei kaasneks liikmesriikide vahelist riskijagamist ega vastastikust eelarvekahju. Riske ja võimalikku kahju jagaksid üksnes erainvestorid. Seega erinevad riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid oluliselt eurovõlakirjadest.

2016. aasta keskel moodustas Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) kõrgetasemelise rakkerühma (edaspidi „ESRB rakkerühm“) riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite mõttekuse ja teostatavuse hindamiseks. ESRB rakkerühma kuulusid paljude liikmesriikide keskpankade ja finantsjärelevalveasutuste ning Euroopa institutsioonide (Euroopa Keskpanga ja Euroopa Komisjoni) ja asutuste (Euroopa Pangandusjärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) esindajad, samuti riigivõlgade haldamisega tegelevad ametnikud ja teadlased.

ESRB rakkerühm jõudis järeldusele,⁴ et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu areng eeldab teatud tingimusi. Samas saab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite elujõulisuse lõplikult kindlaks teha vaid neid turul proovile pannes. See ettepanek loob tingimused kõnesolevaks turuprooviks.

ESRB rakkerühm järeldas eelkõige – ja seda kinnitas ka suhtlus turuosaliste ja teiste sidusrühmadega – et praegusel regulatiivsel raamistikul on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite arengut oluliselt pärssiv mõju. Praeguses regulatiivses raamistikus käsitatakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid väärtpaberistatud toodetena, mistõttu neid koheldaks oluliselt ebasoodsamalt, kui euroala riigivõlakirjadest koosnevat alusportfelli (nt kõrgemad kapitalinõuded, likviidsuskatte ja tagatisena kasutamise piirangud või keelud, rangemad investeerimispiirangud mitut liiki investoritele jms). Samas on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite riskid alusvara liigist ning standarditud ja lihtsast olemusest tulenevalt võrreldavad pigem alusavaraks olevate riigivõlakirjade kui tavaliste väärtpaberistatud toodetega. Näiteks puudub riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emitendi ja lõppinvestorite vahel informatsiooni asümmeetria, kuna alusvara on hästi tuntud ja turul kaubeldav.

Niisiis tuleks regulatiivset raamistikku sobival viisil kohandada, võtmaks arvesse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite ainulaadseid tunnuseid. Oluline on, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite lubamiseks pole vaja muuta riikide riskipositsioonide

⁴ Vt ESRB rakkerühma aruande „Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid: teostatavusuuring“ I osa („põhijäreldused“) ja II osa („tehniline analüüs“), kättesaadav aadressil: https://www.esrb.europa.eu/pub/task_force_safe_assets/html/index.en.html

regulatiivse kohtlemist. Nagu on märgitud 2017. aasta majandus- ja rahaliidu tugevdamise aruteludokumendis, oleks viimasel ulatuslik mõju nii finantsstabiilsuse kui ka ELi pankadele võrdse kohtlemise seisukohalt.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite idee on uudne ja praktikas läbi proovimata, pole seda liiki instrumendi jaoks seni kehtestatud sobivat regulatsiooni, mis võtaks arvesse nende ainulaadseid tunnuseid.

Nagu eespool mainitud, liigitatakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid praeguses õiguslikus raamistikus väärtpaberistatud toodeteks. Seega kaasnevad olemasolevas väärtpaberistamist reguleerivas raamistikus – mis iseenesest on praeguste väärtpaberistamisviiside jaoks sobiv – riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitesse investeerimisega rangemad regulatiivsed nõuded kui otseinvesteeringutega euroala riigivõlakirjadesse, mis moodustavad riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli. Näiteks pankade kapitalinõuete täitmisel kaalutakse euroala riigivõlakirju nullriskiga (st pangad ei pea neisse võlakirjadesse tehtud investeeringuid kapitaliga tagama), samas kui väärtpaberistamise seeriatele kehtivad positiivsed ja eelisõigustest sõltuvalt tihti küllalt kõrged kapitalinõuded.

Väärtpaberistatud toodetega üldiselt kaasnevate rangemate regulatiivsete nõuete (ehk väärtpaberistamisse raamistiku nn „mitteneutraalsuse“) põhjenduseks on väärtpaberistamise spetsiifilised riskid, mis tulenevad eelkõige informatsiooni asümmeetriast väärtpaberistatud toodete loojate ja investorite vahel. Üldjuhul õigustab seda väärtpaberistatud varade läbipaistmatus ja keerukas struktuur, millega kaasnevad agendiriskid ja õiguslikud riskid. Tüüpilise väärtpaberistamise korral põhjustab agendiriski asjaolu, et asjaomaste toodete loojad teavad väärtpaberistatud varade kogumi kohta märkimisväärselt rohkem, kui investorid. Selle ilmseks näiteks on olukord, kus pank väljastab hüpoteeklaene ja need seejärel väärtpaberistab. Investoril pole pangaga samaväärset juurdepääsu hüpoteegivõlgnike andmetele. Seega võivad nad ka eeldada, et pank võib väärtpaberistada eelkõige/üksnes vähem kasumlikke / riskantsemaid hüpoteeklaene. Just see agendiriskiga seonduv probleem takistab paljusid institutsionaalseid investoreid ja ka panku investeerimast väärtpaberistatud toodetesse, mille emitent ei jäta osa alusvaraga seonduvatest riskidest enda kanda.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on aga spetsiifiline finantstoode, millel on kaks peamist tunnust. Esiteks puudub väärtpaberistamise tüüpstruktuurile omane informatsiooni asümmeetria ja keerukus, kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusvarakogum koosneb euroala riigivõlakirjadest. Need varad on turuosalistele hästi tuntud ja arusaadavad. Lisaks on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusvarakogumi struktuur ette kindlaks määratud (nt üksikute liikmesriikide riigivõlakirjade osakaal vastab enam-vähem täpselt nende osalusele Euroopa Keskpanga kapitalis). Teiseks on euroala riigivõlakirjad turgudel vabalt kaubeldavad. See tähendab, et kõik isikud võivad nende suhtes finantspositsiooni võtta ka otse ja ilma väärtpaberistamiseta.

Niisiis pole väärtpaberistamisega seonduvad regulatiivsed nõuded käesoleva õigusakti ettepaneku kohaste riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite puhul vajalikud.

Ettepanek lahendab probleemi, mille sarnane lahendati ka hiljutise lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise määrusega. Täpsemalt seisneb hiljutise lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise määruse (määrus (EL) 2017/2402) mõte selles, et ELi nõuetele vastava lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise korral pärsiks

kõnesolevaid tunnuseid arvestavast regulatiivsest erikohtlemisest (ehk praktikas soodsamast kohtlemisest) hoidumine põhjendamatult nende arengut.

Kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusvara on eriline, st tegemist on euroala riigivõlakirjadega, on (tavalise) väärtpaberistamise regulatiivse kohtlemise ja instrumendi reaalse riski/ebakindluse mittevastavus riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite puhul veelgi ilmsem, kui lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise puhul. Sellel on kaks põhjust: 1) alusvara (st euroala riigivõlakirjad) on veelgi lihtsam, läbipaistvam ja standardsem ja 2) euroala riigivõlakirjade endi regulatiivne kohtlemine on võimalikest soodsaim, arvestades nende omadusi ning funktsioone finantssektoris.

Pealegi on riigivõlakirjadesse tehtavad investeeringud suurte mahtude, tugeva konkurentsi ja turu kõrge likviidsuse tõttu eriti tundlikud kulude ja tasude suhtes. Sellistesse varadesse investeerida kavatseva finantsinstitutsiooni jaoks on üks seonduvaid kulusid nende soetamisega kaasnev kapitalikulu. Niisiis pärsiks selle regulatiivse tõkke kõrvaldamata jätmine riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu arengut vastavalt rohkem kui näiteks lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise puhul.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Pangandusliidu väljakujundamise seisukohalt on äärmiselt oluline vähendada ohte finantsstabiilsusele seeläbi, et lihtsustatakse pankade riigivõlakirjaportfelliide mitmekesistamist ning nõrgendatakse veelgi pankade ja riikide vastastikust seost.

Käesolev õigusakti ettepanek on osa komisjoni pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu laiendamise jõupingutustest. Selle eesmärk on võimaldada tõhusa riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu järkjärgulist teket. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid võiksid finantssektoris omakorda toetada portfelliide mitmekesistamist, olles ühtlasi eriti just piiriülesteks finantstehinguteks sobivate kõrge kvaliteediga tagatisvarade uueks allikaks. Samuti võiks see väiksematel ja vähem likviidsetel turgudel emiteeritud riigivõlakirjad rahvusvahelistele investoritele atraktiivsemaks muuta. See edendaks riskide jagamist ja vähendamist erasektoris ning riskide tõhusamat jaotumist investorite vahel. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite lubamine suurendaks ka finantsturgudel pakutavate instrumentide valikut, mis toetab komisjoni jõupingutusi Euroopa kapitaliturgude edasiseks süvendamiseks ja lõimimiseks kapitaliturgude liidu raames. Aidates seeläbi lõplikult välja kujundada pangandusliitu ja edendada kapitaliturgude liitu, aitaksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid sisuliselt edendada finantsliitu ning tugevdada majandus- ja rahaliitu.

Nagu mainitud, on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid turupõhine instrument, mis tõenäoliselt areneb järk-järgult pikema aja jooksul, olles alternatiivseks täiendavaks investeerimisvõimaluseks riigivõlakirjade kõrval. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitel ei ole tõenäoliselt olulist negatiivset mõju riikide olemasolevatele võlakirjaturgudele ja ei eeldata, et need asendaks kõnesolevaid turge.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on põhimõtteliselt eraldiseisvad ja erinevad Euroopa turvalisest varast, mida käsitleti 2017. aasta mai majandus- ja rahaliidu tugevdamise aruteludokumendis. Euroopa turvaline vara oleks – erinevalt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitest – uus finantsinstrument võla ühiseks emiteerimiseks. Kõnesoleva Euroopa turvalise vara loomisega kaasneb rida keerukaid õiguslikke, poliitilisi ja institutsionaalseid probleeme, mida tuleb üksikasjalikumalt uurida. See tuleks kujundada vastavalt avaliku sektori riskijagamise seonduvatele aluslepingu piirangutele, eelkõige „päästmiskeelu

klausile“ (ELTLi artikkel 125). Eespool viidatud aruteludokumendid esitatud tegevuskava kohaselt on Euroopa turvalise vara emiteerimine ette nähtud võimaliku täiendava sammuna perioodiks kuni aastani 2025. Niisiis on see keskpika perspektiiviga uuendus.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on euroala finantsstabiilsust ja riskijagamist toetavaks vahendiks. Seeläbi võivad need veelgi tugevdada siseturgu. Vastavalt on ettepaneku õiguslikuks aluseks ELTLi artikkel 114, millega on Euroopa institutsioonidele antud pädevus võtta vastu asjakohased sätted, mille eesmärk on siseturu rajamine ja toimimine.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

On kindlaks tehtud, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude arengu regulatiivseid piiranguid leidub mitmetes liidu õigusaktides⁵. Seetõttu ei suudaks liikmesriigid üksi saavutada käesoleva seadusandliku algatuse eesmärke, st kõrvaldada nimetatud regulatiivseid tõkkeid, kuna ELi õigusakte saab muuta üksnes ELi meetmetega.

Lisaks sellele õiguslikule kaalutlusele poleks liikmesriikide tasandil võetavad meetmed ka optimaalsed. Nende tulemuseks võiks olla eri liikmesriikides erinevate instrumentide „lubamine“. See muudaks turu läbipaistmatuks ja killustaks turunõudluse mitmete eri instrumentide vahel. Nii oleks neist osadel või kõigil raske või võimatu saavutada piisavat likviidsust. Lisaks, isegi kui kõik meetmed hõlmaksid sama instrumenti, võiksid liikmesriikide seadusandjad püüda üksteist asjaomasele instrumendile maksimaalselt soodsa regulatiivse kohtlemise võimaldamisega üle trumbata. Mõlemal juhul, st nii toodete erineva määratlemise kui ka erineva regulatiivse kohtlemise korral tõkestaksid riikide tasandi meetmed ühtset turgu. Neil tõketel võiks olla ulatuslik mõju, kuivõrd alusvaraks olevate riigivõlakirjade turud on tugevalt lõimitud ja nende regulatsioon kogu ELis identne. Kõigil nimetatud põhjustel on ELi tasandi meetmed vajalikud ja sobivad.

• Proportsionaalsus

Kavandatava määruse eesmärk on võimaldada uue instrumendi teket, kõrvaldades riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu järkjärgulise tekke regulatiivsed tõkked. Kõnesolev sekkumine on proportsionaalne, kuna loob uuele instrumendile ja selle alusvarale võrdsed tingimused. Ettepanekul puudub eeldatavalt oluline mõju praegustele riigivõlakirjade turgudele.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1); Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeinguks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

- **Vahendi valik**

Ettepaneku eesmärk on võimaldada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu nõudluspõhist arengut. Selleks sätestatakse ettepanekus kriteeriumid, millele riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitena esitletav instrument peab vastama, ning kehtestatakse vajalik järelevalveraamistik.

Soovitud kasu saamiseks peab võimaldatav toode olema standarditud. Standard peaks olema kogu ELis ühetaoline, mistõttu on vaja riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määratlus ja regulatiivne kohtlemine ühtlustada ELi tasandil. ELTLi artikli 114 lõige 1 on õiguslikuks aluseks määrusele, millega kehtestatakse ühtsed sätted parandamiseks siseturu toimimist. Direktiiv ei annaks sama tulemust, kuna direktiivi ülevõtmisega kaasnev kaalutusõigus võiks kaasa tuua erinevusi, mis võiksid põhjustada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turul konkurentsimoonutusi ja õigusnormide erinevuse ärakasutamist.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite teostatavusuuringu raames korraldas ESRB rakkerühm 2016. aasta lõpus konsulterimise sidusrühmadega ning sai valdkonnas tegutsejatelt, st eri finantseerimisasutustelt ja riigivõlgade haldamisega tegelevatelt ametnikelt infot ja tagasisidet rea kahepoolsete kohtumiste ning 2016. ja 2017. aastal korraldatud kahe temaatilise seminari käigus. Komisjon omapoolset avalikku arutelu ei korraldanud, et vältida dubleerimist. Oluline on märkida, et kavandatav algatus ei ole suunatud tarbijatele ega jaainvestoritele.

Eespool nimetatud konsultatsioonidel valdkonna esindajatega küsiti tagasisidet mitmete riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite võimaliku rakendamise võtmeküsimuste, eelkõige riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite regulatiivse kohtlemise ja majanduslike aspektide kohta. Tagasisidest nähtus eelkõige üksmeel, et turul on üha suurem puudus „turvalistest“ (madala riskitasemega) varadest. Enamik vastajaid leidsid, et vähemalt riigivõlakirjadega tagatud eelisväärtpaberid peaksid pälvima sama regulatiivse kohtlemise kui nende alusvaraks olevad riigivõlakirjad.

Ehkki turuosalised üldiselt nõustusid, et finantsvaldkonna tugevam lõimimine ja pankade riigivõlakirjaportfellide mitmekesistamine on Euroopas vajalik, olid arvamused riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite elujõulisuse suhtes erinevad. Eelkõige väljendati kahtlust kõnesoleva toote allutatud seeriaste turustatavuse suhtes. Vastajad nõustusid üldjoontes, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu teke eeldaks: 1) emissioonide kooskõlastamist riigivõlgadega tegelevate ametnike vahel; 2) regulatiivset raamistikku, mis loob riigivõlakirjadele ja nendega tagatud väärtpaberitele võrdsed tingimused; 3) riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite omaduste lihtsust ja standardsust, sealhulgas portfellide kaalude fikseeritust varade poolel ja maksimaalselt kolme seeriat kohustuste poolel; 4) riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu piisavat likviidsust; ja 5) selget protseduuri riikliku krediidiriski (selektiivse) realiseerumise puhuks. Võtmeküsimuste vastuste üksikasjalik jaotus ja uuringutulemustest tehtud üldised järeldused on esitatud eespool viidatud ESRB rakkerühma aruande II osas.

Temaatilisel seminaril tõstasid riigivõlgadega tegelevad ametnikud probleeme seoses riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite struktuuri ja rakendamisega ning avaldasid arvamust, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid ei murraks pankade ja riikide vastastikust sõltuvust ega looks euroalal madala riskiga varaklassi. Riigivõlgadega tegelevate ametnike mured seonduvad konkreetsemalt riigivõlgadega tagatud väärtpaberite mõjuga siseriiklikele riigivõlakirjaturgudele (eriti nende likviidsusele), riigivõlakirjade esmaselt ja/või järelturult soetamise mõjuga riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emitentidele ning riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite võimaliku regulatiivse kohtlemisega. Lisaks väljendasid nad kahtlust, kas uus instrument on tehniliselt teostatav ja majanduslikult elujõuline.

Lisaks eespool mainitud konsultatsioonidele sidusrühmadega ESRB teostatavusuuringu raames võttis komisjon ühendust liikmesriikidega ning korraldas 11. aprillil 2018. aastal komisjoni panganduse, maksete ja kindlustuse eksperdirühma nõupidamise, et saada tehnilist tagasisidet spetsiifilistes küsimustes. Osalejad juhtisid tähelepanu vajadusele arutada esmalt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite vajalikkust ja alles seejärel küsida tehnilist nõu, kuivõrd nende hinnangul pole riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite vajadus ilmne. Nad esitasid kasulikke arvamusi valitud tehniliste küsimuste kohta ja soovitasid eelkõige võimaldada turuosalistele rohkem paindlikkust riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite põhiomaduste kindlaksmääramisel (st seoses eri liikmesriikide võlakirjade osakaaluga alusportfellis või seeriade mahtudes).

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon aitas eespool nimetatud ESRB rakkerühma tööle aktiivselt kaasa. Käesolev õigusakti ettepanek tugineb suure osas rakkerühma tööle. Komisjon on kohtunud ka ametivõimude ja erasektori esindajatega, et küsida neilt ekspertiarvamusi ning veenduda rakkerühma järelduste paikapidavuses.

- **Mõjuhindang**

Ettepaneku koostamise raames koostati mõjuhindang ning arutati seda korduvalt talitustevahelise juhrühmaga. Mõjuhindangus kaaluti järgmisi poliitikavariante: i) kavandatava raamistiku kohaldamisala (st kas kõik või üksnes teatud standardimisnõuetele vastavad euroala riigivõlakirjade väärtpaberistamised); ii) kas taastada „regulatiivne neutraalsus“, st kas kohelda alusvaraks olevate riigivõlakirjadega samaväärselt vaid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni kõrgeima järgu seeriat või kõiki seeriaid ja iii) kuidas jälgida kavandatava raamistiku toimimist ja tagada selle järgimine (st kas kasutada enesekontrolli lähenemisviisi või eelnevat sertifitseerimist).

Mõjuhindang osutas mitmete olulistele kaalutluskohtadele. Näiteks võimaldaks kõikide väärtpaberistamiste regulatiivsete tõkete kõrvaldamine turuosalistel kujundada uut instrumenti maksimaalselt paindlikult, et pakkuda maksimaalset tulusust ning minimaalseid riske. Samas võiks teataval määral standardimine aidata paremini tagada, et uue instrumendi likviidsus ei haju paljude eri versioonide vahel. Samuti leiti, et ehkki riigivõlakirjadega samaväärselt kohtlemise võimaldamine üksnes kõrgeima järgu seeriale motiveeriks panku keskendumise kõrgeima järgu seeriatele, võiks selline lähenemisviis olla vastuolus riiklike krediidiriskide praeguse regulatiivse kohtlemisega (ja „võimaldaks“ riigivõlakirjadega tagatud võlakirju kokkuvõttes vähem, kuivõrd potentsiaalsete investorite ring oleks kitsam).

Mõjuhindangus kaaluti eri variantide tulemuslikkust tuvastatud regulatiivsete tõkete kõrvaldamise seisukohalt, uute instrumentide pankade bilansside riskisust vähendava mõju seisukohalt ja eurodes nomineeritud madala riskitasemega varade pakkumise suurendamise seisukohalt ning kaaluti erinevate jõustamis- ja järelevalvekäsitluste eeliseid turu usaldusväärsuse taseme ja kaasnevate (nii avaliku kui ka erasektori) kulude suhte seisukohalt.

Kuna kavandatav raamistik üksnes võimaldab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu arengut erasektori initsiatiivil, kuid ei taga seda, kaaluti mõju hindamisel kahte eri stsenaariumi, millest ühe puhul jääb riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu maht piiratuks (100 miljardit eurot) ning teise ja stabiilsema puhul saavutab see 1,5 triljoni euro taseme – mis on makromajanduslikult märkimisväärne (ehkki siiski suhteliselt tagasihoidlik võrreldes euroala riigivõlaturu kogumahuga, mis 2017. aasta teises kvartalis moodustas 9 triljonit eurot).

Ettepanekuga kõrvaldatavate tõkete kvantitatiivse olulisuse saab kindlaks teha võrdlemise teel, nt võrreldes pankade kapitalinõudeid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega ostmisel praegustes tingimustes ning samade ostudega kaasnevaid nõudeid kavandatava eriotstarbelise regulatiivse raamistiku korral. Kõnesolev (virtuaalne) kulusääst sõltub loomulikult eeldustest (sealhulgas allutatud seeriade puhul vajalikest erinevatest riskikaaludest). Piiratud mahu stsenaariumi puhul, kus eeldati, et kõik seeriad ostavad pangad ning standarditud lahendust kasutavate pankade arvele langeb neist ostudest sama suur osa, kui praegustest riigivõlakirjade ostudest, suureneks riskiga kaalutud varade kogumaht umbes 87 miljardi euro võrra. Stabiilse stsenaariumi puhul annab samaväärne arvutus tulemuseks, et riskiga kaalutud varade kogumaht suureneb ligikaudu 1,3 triljoni euro võrra.

Eurodes nomineeritud AAA-reitinguga varade mahuga seonduva mõju arvutus põhineb Eurostati andmetel euroala keskvalitsuste võlakoormuse kohta 2016. aasta detsembri seisuga⁶ ning Standard & Poor'si euroala riikide krediidireitingutel sama kuupäeva seisuga⁷. See arvutus näitab, et AAA-reitinguga varade maht suureneks piiratud mahu stsenaariumi ja stabiilse stsenaariumi puhul vastavalt 2 % ja 30 %.

Lisaks sellele näitab mõjuhindangu analüüs, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite mõju pankade riigivõlakirjaportfellide mitmekesistamisele oleks piiratud mahu stsenaariumi puhul väike ent stabiilse stsenaariumi puhul märkimisväärne. Eeldati, et Euroopa Pangandusjärelevalve läbipaistvuskontrolliga hõlmatud euroala pankade valimis väheneks omade eelistamine 42 % võrra.

Mõjuhindang esitati õiguskontrollikomiteele 19. jaanuaril 2018. Komitee koosolek toimus 14. veebruaril 2018. Komitee andis positiivse hinnangu ning soovitas teha muudatusi ja täiendusi järgmistes valdkondades: 1) selgitada, kas algatuse eesmärk on luua riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid ja nende turul katsetamist võimaldav raamistik või luua nende jaoks motivatsioonisüsteem; 2) arendada edasi algatuse üldkasulikku potentsiaali ning vähendada riske ja soovimatuid tagajärgi ja (3) selgemalt esitada alternatiivsete poliitikavariantide eelised ja puudused. Neid küsimusi on arvesse võetud ning käesolevale ettepanekule lisatud lõplikus versioonis kajastatud.

⁶ Eurostati [veebisaidilt](#) alla laaditud 21. detsembril 2017 kell 10:42.

⁷ S&P [veebisaidilt](#) alla laaditud 21. detsembril 2017.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Algatuse eesmärk ei ole lihtsustada ega vähendada olemasolevatest õigusaktidest tulenevat halduskoormust vaid kehtestada uued eeskirjad võimaldamaks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turuletoomist.

Õigusakti ettepanekul puudub eeldatavalt vahetu mõju jaeinvestoritele, leibkondadele, VKEdele ja mikroettevõtjatele, kuna pole tõenäoline, et nad riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turul tegutseksid. Samas tooks õigusakti ettepanek neile sektoritele kaudselt kasu tänu finantssektori vastupanuvõime paranemisele – niivõrd, kui makromajanduslikud ja finantsstabiilsusega seotud positiivsed ootused realiseeruvad.

- **Põhiõigused**

Käesolev ettepanek on kooskõlas põhiõigustega ja järgib eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eriti õigust omandile ja ettevõtlusvabadust, ning seda tuleb kohaldada kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega. Määrus tagab eelkõige investorite õiguste kaitse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite, kindlustades riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimise ja alusvaraks oleva riigivõlaportfelli nõuetekohasuse.

4. MÕJU EELARVELE

Õigusakti eelnõuga kaasnev mõju avaliku sektori eelarvetele on piiratud, kuna õiguskulekumehhanism põhineks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emitentide enesekontrollil ning järelevalveasutused kontrolliksid vastavust järelkontrolli raames oma rutiinse järelevalvetegevuse käigus. Pidades silmas kavandatavaid uusi ülesandeid ning võttes arvesse võimalikku sünergiat olemasolevate funktsioonidega, vajab ESMA teatud mahus uusi vahendeid (vt finantsselgitus). Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emitendid peavad kandma enesekontrolli kulud, mis aga peaksid finantstoote lihtsust arvestades olema suhteliselt väikesed (kulude investoritele edasikandmise ulatus sõltub turukonkurentsist).

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Algatuse konkreetsed eesmärgid – regulatiivsete tõkete kõrvaldamine ja uute riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite likviidsuse toetamine, sealhulgas neile „samaväärse“ regulatiivse kohtlemise võimaldamine – saavutatakse alles pärast kavandatava õigusakti jõustumist. Selle põhjuseks on asjaolu, et kavandatava regulatiivse erikohtlemisega oleks siis hõlmatud üksnes standarditud toode ning riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite regulatiivne kohtlemine ühtlustatakse alusvaraks olevate riigivõlakirjade kohtlemisega⁸.

Seoses üldeesmärgiga, milleks on võimaldada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude teket, jälgitakse õigusakti mõju hindamiseks seda, mil määral kõnesolevaid uusi tooteid tegelikult luuakse ja nendega kaubeldakse ning mil määral aitab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite teke suurendada madala riskitasemega varade mahtu ja vähendada „omade

⁸ Teatud spetsiifilisi tõkkeid, nt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite ja euroala riigivõlakirjade likviidsuskatte nõuete erinevust, käsitletakse eraldi õigusaktides, kuna need tulenevad delegeeritud aktidest.

eelistamist“ pankade poolt. Hinnatakse ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite mõju siseriiklikele riigivõlakirjaturgudele.

Nimetatud analüüsitulemuste tõlgendamisel tuleb meeles pidada, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude areng ja eespool nimetatud võrdlusandmete kujunemine sõltub mitmetest muudest teguritest, mis võivad olla regulatiivse raamistikuga seotud vaid vähesel määral või üldse mitte. See raskendab tõenäoliselt kavandatava õigusakti ja nimetatud muude tegurite mõju eristamist. Eelkõige hakkab uute toodete pakkumine tõenäoliselt sõltuma ka õigusabikuludest emitendi juriidilise isiku asutamisel, võlakirjade piisavalt ühtsetel tingimustel soetamise lihtsusest, struktuuri teenindamise kuludest jm. Nõudlus hakkab omakorda sõltuma intressimäärade üldisest tasemest, riskivalmidusest ning eri liiki investorite huvist erinevate seeriade vastu. Turgude areng ei pruugi olla lineaarne, kuna kavandatava toote tulusus sõltub mastaabiefektist ja võrgustiku välismõjudest. Seega, kui toode näib äratavat investorites piisavat huvi, võivad võlahaldurid näiteks otsustada korraldada spetsiaalseid oksjone riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite loomiseks, pakkudes erineva lunastustähtajaga standarditud võlakirju. See vähendaks omakorda tootmiskulusid ja võiks kiirendada turu kasvu.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanek koosneb neljast osast. Esimene osa sisaldab normide kogumit, millega määratakse kindlaks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite koostisosad. Need normid on vajalikud tagamaks, et turgudele toodav toode oleks maksimaalselt standarditud. See soodustab omakorda turgude likviidsust ja atraktiivsust investorite jaoks. Teine osa sisaldab norme, mis määravad emitendi kohustused seoses teavitamise ja läbipaistvusega, et tagada ühtlustatud ja usaldusväärne enesekontroll. Kolmas osa sisaldab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite järelevalvega seotud norme ning võimalikke sanktsioone nõuete rikkumise ja/või emitendi poolse pettuse puhuks. Neljas osa sisaldab olemasoleva õigusliku raamistiku muudatusi, mis on vajalikud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohtlemiseks vastavalt nende unikaalsele olemusele ja omadustele.

Sissejuhatavad sätted (artiklid 1–3)

Need sätted selgitavad käsitletavat valdkonda, kohaldamisala ja kasutatavaid mõisteid, et luua riigivõlakirjadega tagatud standarditud väärtpaberite, neid emiteerivate üksuste ja nende omamise üldine raamistik. Kasutatavad mõisted vastavad muudes liidu õigusaktides kasutatavatele.

Alusportfelli kõlblikkus ja koosseis ning riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide seeriad (artiklid 4–6)

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfell peaks koosnema kõikide ELi liikmesriikide riigivõlakirjadest, mille valuutaks on euro. Selle piirangu eesmärk on tagada, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfellis olevatel riigivõlakirjadel puudub valuutarisk. Iga liikmesriigi riigivõlakirjade osakaal peaks enam-vähem vastama kõnesoleva riigi osale EKP kapitali märkimise aluses. EKP kapitali märkimise alus kajastab liikmesriigi majanduse suurust ja riigi mõju Euroopa finantsüsteemi stabiilsusele. Kaalutud on ka teisi skeeme, kuid need on leitud olevat ebasobivamad. Näiteks iga liikmesriigi tagasimaksmata riigivõlal põhinev skeem võib tekitada eetikaprobleemi, kuna liikmesriik saaks tootest rohkem kasu, kui suurendaks oma tagasimaksmata võla kogusummat.

Alusvaraks olevate riigivõlakirjade lunastamistähtajad peaksid enam-vähem täpselt vastama riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni lunastamistähtajale.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioon peaks koosnema kõrgeima järgu seeriast, mis moodustab 70 protsenti riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni kogumahust, ning ühest või mitmest allutatud seeriast⁹. Allutatud seeriaste eesmärk on kaitsta kõrgeima järgu seeriat, mis on seetõttu madala riskiga instrument. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni allutatud osa täpse jaotuse emissioonistruktuuri eri seeriaste vahel otsustab emitent, kes püüab saavutada maksimaalse kogumaksumuse, pakkudes eri tüüpi investorite riski- ja tuluootustele vastavat lahendust. Kõrgeima järgu seeria osakaaluks on määratud 70 protsenti kogu struktuurist, et tagada selle seeria standardimine kõigis emissioonides. Madalaima allutatud seeria riski maandamiseks (see seeria kannab kahju enne kõiki teisi seeriaid) peaks madalaima allutatud seeria nimiväärtus olema vähemalt 2 protsenti kogu riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni märkimata nimiväärtusest. ESRB rakkerühm on võrdlusanalüüsi kasutades tõendanud, et 30-protsendiline allutatud seeria on piisav vastava (70-protsendilise) kõrgeima järgu seeria madala krediidiriski tagamiseks ka halvenenud turutingimustes.

Artiklites 4 ja 6 on sätestatud konkreetset tingimused, mille korral võib riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni struktuuri (alusportfelli koosseisu ja kõrgeima järgu seeria osakaalu) edasistes emissioonides muuta, ning kirjeldatud vastavaid menetlusi. Konkreetse liikmesriigi riigivõlakirjad võib alusportfelist välja jätta juhul ja seniks, kui liikmesriik ei emiteeri piisavalt riigivõlakirju, kuna vajadus riigivõla järgi või juurdepääs turule on piiratud. Erandina võib seeriaste struktuuri muuta ka juhtudel, kus negatiivsed arengud turgudel häirivad oluliselt liikmesriigi või liidu riigivõlaturgude toimimist ning kõrge kvaliteedi ja madala riski kindlustamiseks on vaja kõrgeima järgu seeria mahtu vähendada. ESMAle tehakse ülesandeks jälgida, kas alusportfelli koosseisu või kõrgeima järgu seeria osakaalu muutmise tingimused on täidetud ja komisjoni sellest teavitada. Komisjon võib otsustada, et tingimused on täidetud või pole enam täidetud, andes selleks rakendusakti. Rakendusakt jõustub alles pärast Euroopa väärtpaberikomiteesse kuuluvate liikmesriikide esindajate hääletust vastavalt kontrollimenetlusele. Pärast kõnesoleva rakendusakti vastuvõtmist emiteeritavate riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite puhul võetakse arvesse alusportfelli koosseisu või kõrgeima järgu seeria osakaalu muudatusi, mille kohta on koostatud rakendusakt.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimine ja haldamine (artiklid 7 ja 8)

Et tagada investorite kaitse riigivõlakirjad omandanud institutsiooni (algse ostja, üldjuhul panga) maksejõuetuse korral, peab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid emiteerima eriotstarbeline ettevõtja, kelle ainsaks tegevusalaks on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimine ja kes ei tegele muu riskantse tegevuse, näiteks laenuandmisega.

Eriotstarbelisele ettevõtjale kohaldatakse rangeid vara eraldatuse nõudeid, et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni ja riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid omandanud investorite positsioonide puutumatus. Eriotstarbelised ettevõtjad peaksid tagama, et alusvaraks olev riigivõlakirjaportfell püsib kogu riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite elutsükli lõikes muutumatuna. Lunastamistähtaegade väheoluliste mittevastavuste korral

⁹ ESRB rakkerühma analüüsitud versioonis oli allutatud seeriaid kaks – keskmine ja madalaim seeria – ning nende väärtus vastavalt 20 ja 10 protsenti riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni nimiväärtusest.

peaks eriotstarbelistel ettevõtjatel olema lubatud investeerida alusportfelligist saadav tulu üksnes rahasse või madala turu- ja krediidiriskiga ülilikviidsetesse finantsinstrumentidesse.

Kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite seeriatega investoritel oleksid nõuded üksnes alusvaraks oleva riigivõlakirjaportfelli ja mitte emitendi või algse ostja bilansiliste varade suhtes, ei peaks olema vaja eriotstarbelist ettevõtjat ja tema alusportfelli konsolideerida algse ostja portfelliga.

„Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite“ nimetuse kasutamine (artikkel 9)

Et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite standardimine, peaks alusvaraks olevate riigivõlakirjadega samaväärset kohtlemist võimaldama üksnes toodetele, mis vastavad alusvaraks olevate riigivõlakirjade koosseisu ja lunastamistähtaegade ning seeriatega seotud nõuetele. Rikkumiste vältimiseks on ette nähtud ESMA teavitamise kord. Seega kvalifitseerub toode riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberiks üksnes juhul, kui täidetud on nii sisulised kui ka teavitamisnõuded.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega seotud teavitamis- ja läbipaistvusnõuded (artiklid 10–12)

Toote ja teavitamisega seotud nõuete täitmise eest vastutavad eriotstarbelised ettevõtjad. ESMAle tehakse ülesandeks avaldada teated oma veebisaidil. See tagab, et eriotstarbelised ettevõtjad vastutavad toote riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberiks liigitamise eest ning turg on läbipaistev. Eriotstarbelised ettevõtjad vastutavad ebaõigest või eksitavast teatest tuleneva mis tahes kahju eest siseriikliku õigusega ette nähtud tingimustel. Investorid peavad täitma sama hoolsuskohustust, mis on nõutav iga finantstoodetesse tehtava investeeringu puhul, kuid võivad piisaval määral usaldada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite teatist ja eriotstarbelise ettevõtja avaldatud teavet konkreetsetele riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega seotud nõuetele vastavuse kohta. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitele ja alusvaraks olevatele riigivõlakirjadele kehtestatud läbipaistvusnõuded peaksid võimaldama investoritel mõista, hinnata ja võrrelda riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega tehtavaid tehinguid, et nad ei peaks tuginema üksnes reitinguagentuuridele või muudele kolmandatele isikutele. Need nõuded peaksid võimaldama investoritel toimida mõistlikult ja täita oma hoolsuskohustust. Ettepanekuga tagatakse, et investorite käsutuses on koju vajalik teave riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta. Et protsessi investorite ja eriotstarbeliste ettevõtjate jaoks lihtsustada, ühtlustatakse ESMAle esitatav teave ning ESMA koostab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite hindamise malli. Eriotstarbelised ettevõtjad peaksid tegema teabe investoritele vabalt kättesaadavaks standarditud mallidel, kasutades selleks veebisaiti, mis vastab teatud andmete kvaliteedikontrolli ja talitluspidevusega seotud nõuetele. Lisaks sellele peaksid investorid enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite omandamist saama teavet tulu jaotamise korra ning alusvara oodatava või tegeliku lunastamatajätmise korral rakenduva protseduuri kohta. Võimaldamaks järelevalveasutustel saada teavet ja täita oma kohustusi seoses riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimisega, peaks ESMA teavitama asjaomaseid pädevaid asutusi igast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta saadud teatest.

Järelevalve ja asutustevaheline koostöö (artiklid 13 ja 14)

Finantsstabiilsuse kaitsmiseks, investorite usalduse tagamiseks ja likviidsuse edendamiseks on hädavajalik riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude nõuetekohane ja tõhus järelevalve. Selleks nõutakse ettepanekus liikmesriikidelt pädevate ametiasutuste määramist

kooskõlas finantsteenuste valdkonna kehtivate ELi õigusaktidega. Määruses sätestatud nõuete täitmiseks tuleks tagada eelkõige investorite kaitse ja vajadusel ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite reguleeritavate ettevõtjate poolt emiteerimisse või omandamisega seotud usaldatavusnõuete täitmine. Järelevalveasutusel peaksid olema volitused, mis on talle antud finantsteenuseid käsitlevate asjaomaste õigusaktidega.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu piiriülest iseloomu arvestades tuleks tagada pädevate asutuste ja ESMA vaheline koostöö teabevahetuse ning järelevalve, uurimise ja otsuste kooskõlastamise teel.

Et tagada pädevate asutuste tõlgenduste järjekindlus ja ühine arusaam riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega seotud nõuetest, peaks ESMA soodustama pädevate asutuste tegevuse kooskõlastamist ning hindama riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega kaasnevaid praktilisi probleeme.

Sanktsioonid ja heastamismeetmed (artiklid 15–18)

Et vältida kuritarvitusi ja säilitada usaldust toote vastu, tuleks ette näha kohased haldussanktsioonid ja heastamismeetmed juhtudeks, kus eriotstarbelise ettevõtja poolt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberina esitletud toode ei vasta riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberile esitatavatele nõuetele või muudele teavitamis- või läbipaistvusnõuetele. Investorite kaitsmiseks on eriti oluline, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberina esitletav toode seda ka tegelikult on. Seetõttu nähakse artikliga 15 ette konkreetne protseduur, mille abil pädev asutus peab otsustama, kas toode, mille puhul kahtlustatakse määruse nõuetele mittevastavust, on tegelikult riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber või mitte. Kui siseriikliku õigusega on teatud rikkumiste eest ette nähtud kriminaalkaristus, peaks pädevatel asutustel olema õigus edastada ESMAle ja teistele pädevatele asutustele asjaomast teavet kriminaaluurimise ja rikkumisega seotud menetlustoimingute kohta. Eriotstarbelisele ettevõtjale määratud sanktsioonid tuleks avaldada. Lisaks tuleks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid, mis on tunnistatud kavandatava määruse nõuetele mittevastavaks, põhjendamatu viivitusega eemaldada ESMA koostatavast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite loendist.

Makrotasandi usaldatavusjärelevalve (artikkel 19)

Käesoleva ettepaneku avaldamisele eelnenud analüüs näitas, et eeldatavalt ei mõjuta riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimine muude turul olevate finantstoodete likviidsust ega finantsstabiilsust. Kuna aga riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on uus toode, on kohane, et ESRB jälgib oma volituste piires turu arengut.

Teavitamine (artikkel 20)

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja ESMAt määruses sätestatud järelevalve- ja sanktsioonide rakendamise kohustuste täitmisega seotud õigus- ja haldusnormides.

Muude õigusaktide muutmine (artiklid 21–24)

Artiklitega 21–24 muudetakse mõningaid muude õigusaktide, eelkõige vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofonde) käsitleva direktiivi, kapitalinõuete määruse, tööandjapensioni kogumisasutuste direktiivi ja kindlustusdirektiivi (Solventsus II) artikleid. Need muudatused on vajalikud tagamaks, et investeeringud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitesse koheldaks kõikides Euroopa

tasandil reguleeritud finantssektorites samaväärselt nende alusvaraga, st euroala riigivõlakirjadega.

Eelkõige peavad eurofondid järgima mitmekesistamisreegleid, mis võivad piirata nende omatavate riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kogust. Eurofondide direktiivi muutmise eesmärk on tagada, et kui liikmesriigid annavad eurofondidele õiguse investeerida kuni 100 % kapitalist avalik-õigusliku isiku emiteeritud või tagatud vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse, laieneks see erand ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitele. Selleks lisatakse direktiivile uus artikkel 54a.

Kindlustusseltside puhul käsitatakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid väärtpaberistamisena. Solventsus II standardvalemi kohaselt alluvad kõik väärtpaberistamised baassolventsuse kapitalinõude arvutamisel hinnavaheriskiga seotud kapitalinõuetele. Seega alluksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid hinnavaheriskiga seotud kapitalinõuetele, mis paneks need ebasoodsamasse olukorda võrreldes otse omatavate liikmesriikide riigivõlakirjadega, mis on nomineeritud ja väljastatud kohalikus väeringus. Seetõttu muudetakse Solventsus II direktiivi artiklit 104 ja lisatakse sellele uus lõige, et tagada kapitalinõuete arvutamisel riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohtlemine selliselt, nagu oleksid need nomineeritud ja väljastatud liikmesriikide valitsuste ja keskpankade poolt kohalikus väeringus.

Sarnaselt muudetakse kapitalinõuete määrust, et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid omavatele institutsioonidele samad kapitalinõuded ja riskipositsioonide piirangud, kui otse omatavate liikmesriikide riigivõlakirjade puhul. Selleks lisatakse artiklile 268 (nagu seda on muudetud määrusega (EL) 2017/2401) lõige, mis laiendab kõikidele riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite seeriatele kapitalinõuete arvutamisel sama aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, mis kehtib väärtpaberistatud positsioonidele. See tagab, et kõiki riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide seeriatega seonduvaid riskipositsioone koheldakse usaldatavusnõuete seisukohalt nagu nende alusvarasid. Lisaks muudetakse artiklit 304, et kohelda riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid tururiskiga seotud kapitalinõuete seisukohalt nagu riigivõlakirju. Peale selle muudetakse ka artiklit 390, et kasutada ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitele riskipositsioonide piirangutega seoses sama aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit nagu väärtpaberistamise puhul.

Tööandjapensionifondidele on tööandjapensioni kogumisasutuste direktiiviga kehtestatud hinnavaheriski piirangud, mida liikmesriigid võivad otsustada riigivõlakirjadesse tehtud investeeringute puhul mitte kohaldada. Lisaks sellele võivad liikmesriigid kehtestada väärtpaberistamise kogusepiirangud. Et tagada sama kohtlemine ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitele, lisatakse tööandjapensioni kogumisasutuste direktiivile uus artikkel 18a.

Komisjon võtab vajadusel vastu seonduvad muudatused eespool nimetatud õigusaktidega seotud delegeeritud aktides.

Eelkõige puudutab see likviidsuskattekindlustajate määrust (komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 2015/61¹⁰), milles see muudatus peaks tagama, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid 1. astme varadeks, mis annavad nõudeõiguse liikmesriigi keskvalitsuse vastu või on liikmesriigi keskvalitsuse poolt tagatud, ning kindlustusseltside usaldatavusnõuete (komisjoni

¹⁰ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

delegeeritud määrus (EL) 2015/35¹¹) puhul tagavad, et kindlustusseltsidele euroala riigivõlakirjadega seoses kehtivad riskipositsioonide reeglid kehtiksid ka riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite riskipositsioonidele.

Kuni nimetatud direktiividel ja määrustel põhinevate delegeeritud õigusaktide (asjaomaste sätete) muutmiseni kohaldatakse neid praegusel kujul.

Komisjon võtab vastu ka vajalikud muudatused seoses prospektide aegade ja osadega (komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/1129¹²), et tagada uut liiki finantsinstrumendiga seotud kohased avalikustamismõõded vastavalt toote omadustele. Seda tuleks teha proportsionaalselt, pidades silmas toote suhtelist lihtsust, ning tarbetut halduskoormust vältival viisil.

¹¹ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1);

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1129, mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 168, 30.6.2017, lk 12).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹³,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁴,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega saab vähendada mõningaid nõrkusi, mille põhjustas või tõi esile 2007.–2008. aasta finantskriis. Täpsemalt aitavad riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid pankadel ja teistel finantseerimisasutustel mitmekesistada riiginõudeid, veelgi nõrgendada pankade ja riikide seotust ning edendada eurodes nomineeritud väikese riskiga varade pakkumist. Peale selle võiksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid muuta väikestel ja vähem likviidsetel riigisisestel turgudel emiteeritud võlakirjad atraktiivsemaks rahvusvahelistele investoritele, mis toetaks riskide erasektoriga jagamist ja riskide vähendamist ning jaotaks riske finantsettevõtjate vahel paremini.
- (2) Praeguse õigusraamistiku alusel käsitletakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid väärtpaberistamistena, mistõttu rakendatakse nende suhtes võrreldes alusportfelli kuuluvate euroala riigivõlakirjadega täiendavaid tasusid ja väärtuskärpeid. Need takistaksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite loomist ja kasutamist erasektori poolt hoolimata asjaolust, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid ei kannu väärtpaberistamisele omaseid riske, mis õigustaks selliseid juurdehindlusi ja väärtuskärpeid. Et kõnealune toode saaks turul laiemalt levida, tuleks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite suhtes kohaldada õigusraamistikku, mis võtab

¹³ ELT C ..., ..., lk ...

¹⁴ ELT C ..., ..., lk ...

paremini arvesse nende ainuomaseid tunnuseid ja omadusi. Selleks on vaja kõrvaldada regulatiivsed takistused.

- (3) Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turupõhise arengu võimaldamine on osa komisjoni jõupingutustest, et vähendada ohtu finantsstabiilsusele ja viia lõpule pangandusliidu loomine. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega saaks toetada pangandussektoris portfelli mitmekesistamist, võttes kasutusele uue kvaliteetsete tagatiste allika, mis sobib eriti hästi piiriülestes finantstehingutes kasutamiseks. Peale selle võiksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid suurendada piiriülese investeerimises ja riskijagamises kasutatavate instrumentide arvu, mis omakorda toetab kapitaliturgude liidu kontekstis komisjoni jõupingutusi Euroopa kapitaliturgude ulatuslikumaks süvendamiseks ja integreerimiseks.
- (4) Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite riske ja kahju liikmesriigid ei jaga, kuna liikmesriigid ei taga vastastikku nende vastavaid kohustusi riigivõlakirjade portfellis, mis on riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite aluseks. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite tekkimise võimaldamisega ei kaasne ka mingit muutust riiginõuete praeguses õiguskäsitluses.
- (5) Et saavutada pangandusliidus ja siseturul riskide geograafilise hajutatuse eesmärk, peaksid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli kuuluma nende liikmesriikide riigivõlakirjad, mille rahaühik on euro. Valuutariski vältimiseks peaks olema lubatud lisada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli ainult nende liikmesriikide eurodes nomineeritud riigivõlakirju, mille rahaühik on euro. Et euroala iga liikmesriigi riigivõlakirjade panus riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite loomisse vastaks osale, mis igal liikmesriigil on kogu euroala stabiilsuse tagamisel, peaks riigi võlakirjade suhteline osakaal riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfellis olema väga lähedane sellele, kui suur on vastavalt kapitali märkimise alusele tema keskpanga suhteline osakaal EKP kapitalis.
- (6) Et luua kvaliteetne madala riskiga vara ja samas arvestada investorite erineva riskivalmidusega, peaks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioon sisaldama lisaks kõrgeima järgu seeriale ka üht või mitut allutatud seeriat. Kõrgeima järgu seeria, mis moodustab seitsekümmend protsenti riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni nimiväärtusest, peaks hoidma eeldatava kahjumäära samal tasemel turvalisimate euroala riigivõlakirjadega, võttes arvesse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfellis olevate riigivõlakirjade riski ja korrelatsiooni. Allutatud seeriad peaksid looma kaitse kõrgeima järgu seeriale. Seeriade järjestusest peaks sõltuma, millises järjekorras kannavad investorid riigivõlakirjadest koosneva alusportfelliga seotud kahju. Madalaima järgu seeria (seeria, mis kannab kahju enne kõiki teisi seeriaid) riski piiramiseks peaks selle järgu seeria nimiväärtus olema siiski vähemalt 2 protsenti kogu riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni lunastamata väärtpaberite nimiväärtusest.
- (7) Et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni terviklikkus ja maksimaalselt piirata riske, mis on seotud riigivõlakirjadest koosneva alusportfellihooldmise ja haldamisega, peaksid alusriigivõlakirjade lõpptähtajad olema tihedalt seotud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite lõpptähtaegadega ning riigivõlakirjadest koosnev alusportfell peaks olema fikseeritud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kogu kehtivusaja jaoks.

- (8) Kui ühe või mitme liikmesriigi riigivõlakirjad ei ole turul kättesaadavad, võib riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli standardkoosseis raskendada või takistada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni. Sel põhjusel peaks saama arvata mõne konkreetse liikmesriigi riigivõlakirjad tulevases riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonist välja, juhul kui ja seni kuni selle liikmesriigi riigivõlakirjade emissioon on märkimisväärselt piiratud riigi vähenenud laenuvajaduse või häiritud turulepääsu tõttu.
- (9) Et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite piisav homogeenus, tuleks lubada riigivõlakirjadest koosnevast alusportfelist konkreetse liikmesriigi riigivõlakirju välja arvata või sinna uuesti lisada üksnes komisjoni otsuse alusel, millega tagatakse, et samal ajal emiteeritud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitel on samariigivõlakirjadest koosnev alusportfell.
- (10) Iga riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni kõrgeima järgu seeria fikseeritud osakaalu võib vähendada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite tulevaste emissioonide puhul, kui riigivõlakirjaturu toimimist liikmesriigis või liidus tõsiselt häirivate negatiivsete turusuundumuste tõttu peab osakaal olema väiksem, et tagada jätkuvalt kõrge krediitkvaliteet ja kõrgeima järgu seeria väike risk. Kui sellist ebasoodsat turuarengut enam ei täheldata, tuleks suurendada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite tulevaste emissioonide puhul kõrgeima järgu seeria mahtu jälle algse tasemeni, st seitsmekümne protsendini. Et tagada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite standardsus, peaks kõrgeima järgu seeriat olema lubatud muuta üksnes komisjoni otsusega, millega tagatakse, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite samal ajal korraldatud emissioonide kõik kõrgeima järgu seeriad moodustavad emissioonist sama suure osa.
- (11) Investorid peaksid olema kaitstud selle asutuse maksejõuetuse eest, mis omandab riigivõlakirju (esmaostja), et koostada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfell. Seepärast tuleks lubada riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid emiteerida ainult eriotstarbelistel üksustel, mis on pühendunud ainult riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimisele ja haldamisele ega soorita muid tegevusi, näiteks ei anna krediiti. Samal põhjusel tuleks eriotstarbeliste üksuste suhtes kohaldada rangeid varade eraldamise nõudeid.
- (12) Et hallata mõningast lõpptähtaegade mittekattumist, mis esineb alusportfelli laenuteenuselt tulu saamise ja riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite investoritele väljamaksete tegemise kuupäevade vahel, peaks eriotstarbelisel üksusel olema lubatud hoida riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite riigivõlakirjadest koosneva alusportfelli laenuteeninduselt saadavat tulu ainult rahas ja investeerida seda väga likviidsetesse finantsinstrumentidesse, millel on madal turu- ja krediidirisk.
- (13) Üksnes tooteid, mis täidavad käesolevas määruses sätestatud nõudeid alusportfelli koosseisu ja lõpptähtaja, samuti kõrgeima järgu ja allutatud seeriade osakaalu kohta, tuleks õiguslikult kohelda nii, nagu koheldakse riiginõudeid kapitalinõuete, kontsentratsiooniriski piirmäärade ja likviidsusnõuete seisukohast.
- (14) Eriotstarbeliste üksuste enda antavate kinnituste süsteem peaks tagama, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioon vastab käesoleva määruse nõuetele. Et investorid saaksid kontrollida, kas müügiks pakutav riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber on tõesti riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber, peaks ESMA pidama

nimekirja emiteeritud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitest. Samal põhjusel peaks ESMA selles nimekirjas märkima, kas seoses riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberiga on määratud mõni karistus, ja eemaldama nimekirjast need tooted, mille puhul avastatakse, et need rikuvad käesoleva määruse nõudeid.

- (15) Investorid peaksid saama tugineda eriotstarbeliste üksuste poolt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta esitatud teadetele ja nimetatud üksuste esitatud teabele. Teave riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite ja nende alusportfelli kuuluvate riigivõlakirjade kohta peaks andma investoritele võimaluse ise mõista, hinnata ja võrrelda tehinguid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega ning mitte tugineda üksnes kolmandatele isikutele, sealhulgas reitinguagentuuridele. See võimalus peaks lubama investoritel tegutseda ettevaatlikult ja täita hoolsuskohustust tõhusalt. Seepärast peaks riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid käsitlev teave olema investoritele vabalt kättesaadav ja see tuleks esitada standardvormidel veebisaidil, mis tagab pideva juurdepääsu.
- (16) Et ennetada kuritarvitamist ja tagada usalduse säilimine riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite vastu, peaksid liikmesriigid kehtestama asjakohased halduskaristused ja parandusmeetmed juhuks, kui hooletusest või tahtlikult rikutakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitest teatamise või tootega seotud nõudeid.
- (17) Eri finantssektorite investorid peaksid saama investeerida riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitesse samadel tingimustel nagu aluseks olevatesse euroala riigivõlakirjadesse investeerimisel. Seepärast tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ,¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013,¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ¹⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2341,¹⁸ et tagada, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid koheldaks õiguslikult samal viisil nende alusvaradega erinevates reguleeritud finantssektorites.
- (18) Finantsstabiilsuse kaitsmiseks, investorite usalduse tagamiseks ja likviidsuse edendamiseks on hädavajalik riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude nõuetekohane ja tulemuslik järelevalve. Selleks tuleks pädevaid asutusi teavitada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonist ja nad peaksid saama eriotstarbelistelt üksustelt kogu teabe, mida neil on vaja järelevalveülesannete täitmiseks. Käesoleva määruse järgimise järelevalvet tuleks eelkõige teha investorite kaitse tagamiseks ja see peaks asjakohasel juhul hõlmama aspekte, mis võivad olla seotud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimise või hoidmisega reguleeritud finantssektori ettevõtjate poolt.
- (19) Pädevad asutused peaksid tegema järelevalve käigus tihedat koostööd ja tagama oma otsuste kooskõla. Kui käesoleva määruse rikkumine on seotud selliste nõuete

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 töödandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37).

täitmisega, millele toode peab vastama, et kvalifitseeruda riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberiks, peaks rikkumise avastanud pädev asutus teavitama ESMA-t, samuti teisi asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi. Kui pädevate asutuste vahel esineb erimeelsusi, peaks ESMA kasutama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010¹⁹ artikli 19 kohast siduva vahendamise volitust.

- (20) Kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on uus toode, on asjakohane, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu üle teevad järelevalvet Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, riiklikud pädevad asutused ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve vahendite jaoks määratud riiklikud asutused.
- (21) Kuna ESMA-l on põhjalikud eriteadmised väärtpaberituru valdkonnas, on asjakohane teha talle ülesandeks töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles sätestatakse, milliseid investeringuid võivad eriotstarbelised üksused teha riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli põhiosalt või intressidelt saadud tuluga; millise teabe peab eriotstarbeline üksus ESMA-le esitama riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimisel; milline teave tuleb esitada enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberi ülekandmist ning millised on pädevate asutuste koostöö- ja teabevahetuskohustused. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu kõnealused standardid vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 ning vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10 ja 14.
- (22) Samuti peaks komisjonil olema õigus võtta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 ning vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15 rakendusaktidega vastu rakenduslikud tehnilised standardid, milles käsitletakse eriotstarbeliste üksuste teavitamisnõudeid enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni.
- (23) Et tagada käesoleva määruse rakendamisel ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused otsustamiseks, kas liikmesriigi riigivõlakirjad tuleks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelist välja jätta või sinna lisada ning kas tulevase riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni kõrgeima järgu seeria osakaalu tuleks muuta. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁰.
- (24) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite raamistik, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu tekkimine sõltub liidu õigusaktide kohaldamisest tulenevate takistuste kõrvaldamisest ning kõigile institutsionaalsete investoritele ja riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite haldamisega seotud üksustele võrdsed tingimused saab luua ainult liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. peatükk

Reguleerimise, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite (*sovereign bond-backed securities*) üldraamistik.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse esmaostjate, eriotstarbeliste üksuste, investorite ja kõigi muude üksuste suhtes, mis on seotud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimise või hoidmisega.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „pädev asutus“ – siseriikliku seadusega ametlikult tunnustatud avaliku sektori asutus või organ, keda on siseriikliku või liidu õigusega volitatud täitma käesolevas määruses sätestatud ülesandeid;
- (2) „riigivõlakiri“ – liikmesriigi keskvalitsuse emiteeritud mis tahes võlainstrument, mis on nomineeritud ja väljastatud kõnealuse liikmesriigi omavääringus ning mille esialgne lõpptähtaeg on üks aasta või rohkem;
- (3) „riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber“ – eurodes nomineeritud finantsinstrument, mille krediidirisk on seotud positsioonidega riigivõlakirjaportfellis ja mis vastab käesoleva määruse nõuetele;
- (4) „eriotstarbeline üksus“ – muu juriidiline isik kui esmaostja, kes emiteerib riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid ja sooritab seoses riigivõlakirjadest koosneva alusportfelliga käesoleva määruse artiklite 7 ja 8 kohaseid tegevusi;

- (5) „esmaostja“ – juriidiline isik, kes ostab riigivõlakirju oma arvel ja seejärel kannab need riigivõlakirjad eriotstarbelisse üksusesse, et emiteerida riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid;
- (6) „investor“ – füüsiline või juriidiline isik, kes hoiab riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid;
- (7) „seeria“ – lepinguga kindlaks määratud krediidiriski segment, mis on seotud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite riigivõlakirjadest koosneva alusportfelliga ning mille krediitkahju risk on suurem või väiksem, kui on sama suurel positsioonil kõnealuse krediidiriski muus segmendis;
- (8) „kõrgeima järgu seeria“ – riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni seeria, mis kannab kahju pärast kõiki asjaomase riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni allutatud seeriaid;
- (9) „allutatud seeria“ – riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni mis tahes seeria, mis kannab kahju enne kõrgeima järgu seeriat;
- (10) „madalaima järgu seeria“ – riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni seeria, mis kannab kahju enne kõiki teisi seeriaid.

2. peatükk

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni koosseis, lõpptähtaeg ja struktuur

Artikkel 4

Alusportfelli koosseis

1. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfell tohib koosneda üksnes järgmisest:
 - (a) sellise liikmesriigi riigivõlakirjad, mille rahaühik on euro;
 - (b) nende riigivõlakirjade lunastamisest saadav tulu.
2. Iga liikmesriigi riigivõlakirjade osakaal riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfellis („alusosakaal“) võrdub selle liikmesriigi keskpangale kapitali märkimise aluse põhjal määratud suhtelise osakaaluga Euroopa Keskpanga (EKP) kapitalis, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Keskpanga Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja käsitleva protokollis artiklis 29.

Eriotstarbeline üksus võib siiski kalduda kõrvale iga liikmesriigi kohta alusosakaaluga kindlaks määratud riigivõlakirjade nimiväärtusest kuni viie protsendi ulatuses.

3. Liikmesriigi riigivõlakirjad jäetakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli välja, kui komisjon on vastu võtnud rakendusakti, milles kinnitatakse mõne järgmise olukorra esinemist:
 - (a) viimase 12 kuu jooksul (nn vaatlusperiood) on liikmesriik emiteerinud alla poole riigivõlakirjadest, mille ta peaks emiteerima, lähtudes lõike 1 kohasest suhtelisest osakaalust, mis on korrutatud nende riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kogusummaga, mis on emiteeritud alusperioodile eelneva 12 kuu jooksul;
 - (b) viimase 12 kuu jooksul on liikmesriik katnud vähemalt pool oma aastastest rahastamisvajadustest ametliku finantsabiga, millega toetatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013²¹ artiklis 7 sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi rakendamist.

Esimese lõigu kohaldamiseks määrab eriotstarbeline üksus kindlaks ülejäänud liikmesriikide riigivõlakirjade alusosakaalu, arvates välja esimeses lõigus osutatud liikmesriigi riigivõlakirjad ja rakendades lõikes 1 osutatud arvutusmeetodit.

4. ESMA jälgib ja hindab, kas lõike 3 punktis a või b osutatud olukord esineb või enam ei esine, ja teavitab sellest komisjoni.
5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakti, milles ta kinnitab, et lõike 3 punktis a või b osutatud olukord esineb või enam ei esine. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 26 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 5

Alusvara lõpptähtaeg

1. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite ühe emissiooni eri seeriatel peab olema sama esialgne lõpptähtaeg. See langeb kokku alusportfelli kõige pikema järelejäänud lõpptähtajaga riigivõlakirja järelejäänud tähtajaga või on sellest maksimaalselt ühe päeva võrra pikem.
2. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusportfelli ühegi riigivõlakirja järelejäänud lõpptähtaeg ei tohi olla kõnealuse portfelli kõige pikema järelejäänud tähtajaga riigivõlakirja järelejäänud tähtajast lühem üle kuue kuu.

Artikkel 6

Seeriade struktuur, maksed ja kahju

1. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioon koosneb kõrgeima järgu seeriast ja ühest või mitmest sellele allutatud seeriast. Kõrgeima järgu seeria lunastamata

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

väärtpaberite nimiväärtus peab moodustama seitsekümmend protsenti kogu riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni lunastamata väärtpaberite nimiväärtusest. Allutatud seeriade arvu ja lunastamata väärtpaberite nimiväärtuse määrab kindlaks eriotstarbeline üksus, järgides reeglit, et madalaima järgu seeria nimiväärtus on vähemalt kaks protsenti riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kogu emissiooni lunastamata väärtpaberite nimiväärtusest.

2. Kui negatiivsed muutused häirivad liikmesriigis või liidus tõsiselt riigivõlakirjaturgude toimimist ja kui komisjon on seda kinnitanud vastavalt lõikele 4, langetavad eriotstarbelised üksused kõrgeima järgu seeria lunastamata väärtpaberite nimiväärtust kuuekümmend protsendini nende riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide puhul, mis korraldatakse pärast nimetatud kinnitamist.

Kui komisjon on vastavalt lõikele 4 kinnitanud, et kõnealune häirimine on lõppenud, kohaldatakse lõiget 1 kõigi riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide suhtes, mis on emiteeritud pärast kõnealust kinnitust.

3. ESMA jälgib ja hindab, kas lõikes 2 osutatud olukord esineb või enam ei esine, ja teavitab sellest komisjoni.
4. Komisjon võib vastu võtta rakendusakti, milles ta kinnitab, et lõikes 2 osutatud olukord esineb või enam ei esine. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohased maksed sõltuvad riigivõlakirjadest koosneva alusportfellimaksetest.
6. Kahjude jaotus ja maksete tegemise järjekord tuleneb riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni seeriastest ja see määratakse kindlaks riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni kogu kehtivusajaks.

Kahjud kajastatakse ja määratakse nende materialiseerumisel.

Artikkel 7

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimine ja eriotstarbeliste üksuste kohustused

1. Eriotstarbelised üksused peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele:
 - (a) nad on asutatud liidus;
 - (b) nende tegevus piirdub riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimise ja teenindamise ning kõnealuste emissioonide alusportfelli haldamisega vastavalt artiklitele 4, 5, 6 ja 8;
 - (c) eriotstarbelised üksused tegelevad üksnes punktis b osutatud teenuste osutamise ja tegevustega.

2. Eriotstarbelistel üksustel on täielik omandiõigus riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni alusportfellile.

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni alusportfell kujutab endast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ²² artikli 2 punkti c kohast pandiõigusel põhinevat finantstagatiskokkulepet, millega tagatakse eriotstarbelise üksuse finantskohustusi asjaomase riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni investorite ees.

Teatava riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni käigus emiteeritud väärtpaberite hoidmine ei anna õigust ega tekita nõuet riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteeriva eriotstarbelise üksuse varadele, mis ei kuulu selle emissiooni alusportfelli, ega kõnealuse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite hoidmiselt teenitult tulule.

Riigivõlakirjade alusportfelli väärtuse või tulu ükski vähendamine ei anna investoritele õigust vastutusnõudele.

3. Eriotstarbeline üksus säilitab andmed ja peab arvestust nii, et ta:
- (a) eraldab oma varad ja finantsressursid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni alusportfelli omadest ja sellega seotud tulust;
 - (b) eraldab riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite eri emissioonide alusportfellid ja tulud;
 - (c) eraldab eri investorite või vahendajate hoitavad positsioonid;
 - (d) kontrollib, et igal ajahetkel vastab ühe emissiooni riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite arv selle emissiooni käigus emiteeritud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite koguarvule, mida hoiavad investorid või vahendajad;
 - (e) kontrollib, et ühe emissiooni riigivõlakirjadega tagatud lunastamata väärtpaberite nimiväärtus võrdub kõnealuse emissiooni aluseks oleva riigivõlakirjaportfelli lunastamata võlakirjade nimiväärtusega.
4. Eriotstarbeline üksus hoiab artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud riigivõlakirju hoiul, nagu ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL²³ I lisa B jao lõikega 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014²⁴ lisa A jao lõikega 2, ainult keskpankades, väärtpaberite keskdepositooriumides, tegevusloaga krediitiasutustes või tegevusloaga investeerimisühingutes.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

Investeeringispoliitika

1. Eriotstarbeline üksus hoiab artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud riigivõlakirjade põhiosa- või intressimaksed, mis kuuluvad tasumisele enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega seotud põhiosa- või intressimaksed, ainult rahas või investeerivad need ainult väga likviidsetesse finantsinstrumentidesse, mis on nomineeritud eurodes ning mille turu- ja krediidirisk on madalad. Kõnealused investeeringud peab saama realiseerida ühe päeva jooksul minimaalse negatiivse hinnaefektiga.

Eriotstarbeline üksus hoiab esimeses lõigus osutatud makseid hoiul, nagu ette nähtud direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao lõikega 1 ning määruse (EL) nr 909/2014 lisa A jao lõikega 2, ainult keskpankades, väärtpaberite keskdepositooriumides, tegevusloaga krediidasutustes või tegevusloaga investeerimisühingutes.

2. Eriotstarbeline üksus ei muuda riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberi alusportfelli kuni asjaomase väärtpaberi lõpptähtajani.
3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles ta täpsustab, milliseid finantsinstrumente võib lõike 1 kohaselt pidada väga likviidseteks ning minimaalse turu- ja krediidiriskiga instrumentideks. ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

3. peatükk

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberi nimetuse kasutamine ning teavitamis-, läbipaistvus- ja teabenõuded

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberi nimetuse kasutamine

Nimetust „riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber“ võib kasutada ainult finantstoodete puhul, mis vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

- (a) finantstoode on pidevalt kooskõlas artiklitega 4, 5 ja 6;
- (b) ESMA on teavitatud kõnealusest finantstootest vastavalt artikli 10 lõikele 1 ja finantstoode on kantud artikli 10 lõikes 2 osutatud nimekirja.

Artikkel 10

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberist teatamise nõuded

1. Eriotstarbeline üksus teatab ESMA-le vähemalt nädal enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emiteerimist käesoleva artikli lõikes 5 osutatud vormil, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioon vastab artiklite 4, 5 ja 6 nõuetele. ESMA teavitab eriotstarbelise üksuse pädevat asutust sellest viivitamata.
2. ESMA hoiab oma ametlikul veebisaidil nimekirja kõigist riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonidest, millest eriotstarbelised üksused on teatanud. ESMA ajakohastab seda nimekirja koheselt ja arvab sellest välja kõik riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonid, mida ei käsitata enam artikli 15 kohase pädeva asutuse otsuse alusel riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonina.
3. Artikli 15 kohaseid parandusmeetmeid või halduskaristusi kehtestanud pädev asutus teavitab ESMA-t nendest viivitamata. ESMA märgib käesoleva artikli lõikes 2 osutatud nimekirjas viivitamata, et pädev asutus on seoses asjaomase riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberiga määranud halduskaristusi, mida ei saa edasi kaevata.
4. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõikes 1 osutatud teavet.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

5. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et koostada vormid, mida kasutatakse lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks.

ESMA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 11

Läbipaistvusnõuded

1. Eriotstarbeline üksus esitab asjatult viivitamata investoritele ja pädevatele asutustele järgmise teabe:
 - (a) alusportfelli käsitlev teave, mida on vaja selle hindamiseks, kas finantstoode vastab artiklitele 4, 5 ja 6;

- (b) riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperite emissiooni eri seeriade maksete tegemise järjestuse üksikasjalik kirjeldus;
- (c) kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2017/1129²⁵ artikli 1 lõigetes 4 ja 5 või artikli 3 lõikes 2 sätestatud juhtudel prospekti ei ole koostatud, ülevaade riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperite põhitunnustest, sealhulgas vajaduse korral üksikasjad, mis puudutavad riskipositsiooni tunnuseid, rahavooge ja kahjukaskaadi;
- (d) artikli 10 lõikes 1 osutatud teade.

Käesoleva lõike punktis a osutatud teave tuleb teha kättesaadavaks hiljemalt üks kuu pärast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperi intressimakse tähtaega.

2. Eriotstarbeline üksus teeb lõikes 1 osutatud teabe kättesaadavaks veebisaidil:

- (a) millel on hästi toimiv andmekvaliteedi kontrolli süsteem;
- (b) mille suhtes kohaldatakse asjakohaseid juhtimisstandardeid ning mille haldus ja toimimine tugineb organisatsioonistruktuurile, mis tagab veebisaidi järjepideva ja tõrgeteta toimimise;
- (c) mille suhtes kohaldatakse süsteeme, kontrolle ja menetlusi, mille abil tehakse kindlaks kõik asjakohased tegevusriskiallikad;
- (d) mis hõlmab süsteeme, mis tagavad saadud teabe kaitse ja tervikluse ning asjaomase teabe viivitamatu salvestamise;
- (e) mis võimaldab säilitada teavet vähemalt viis aastat pärast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperite emissiooni lõpptähtaega.

Lõikes 1 osutatud teabe ning selle avaldamise koha peab eriotstarbeline üksus esitama investoritele riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperitega seoses esitatavates dokumentides.

Artikkel 12

Teabega seotud nõuded

1. Enne riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperi ülekandmist peab ülekande tegija esitama selle saajale järgmise teabe:
 - (a) menetlus, mille alusel jaotatakse riigivõlakirjadest koosneva alusportfellitunud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperite emissiooni eri seeriade vahel, sealhulgas alusvarade eest maksmata jätmise või sellise eelduse korral;
 - (b) kuidas alusportfelli mis tahes riigivõlakirja eest maksmata jätmise või sellise eelduse korral jagunevad vahetuspakkumisega seotud hääleõigused investorite

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1129, mis käsitleb väärtpaperite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 168, 30.6.2017, lk 12).

vahel ja kuidas võla maksmata jätmisest tulenevad kahjud jaotatakse riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissiooni eri seeriade vahel.

2. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõikes 1 osutatud teavet.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. peatükk

Toote järelvalve

Artikkel 13

Järelvalve

1. Liikmesriigid määravad ühe või mitu pädevat asutust tegema järelvalvet selle üle, kas eriotstarbelised üksused järgivad käesolevat määrust. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja ESMAt kõnealustest pädevatest asutustest ja vajaduse korral sellest, kuidas on jagatud nende funktsioonid ja ülesanded.

Eriotstarbelise üksuse asutamisliikmesriigi pädev asutus teeb järelvalvet käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise üle.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vajalikud järelvalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitused.

Neil on õigus teha vähemalt järgmist:

- (a) küsida juurdepääsu kõigile mis tahes vormis dokumentidele, mis on seotud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega, ja saada või teha neist koopiaid;
- (b) nõuda, et eriotstarbeline üksus esitaks teabe viivitamata;
- (c) nõuda teavet kõigilt isikutelt, kes on seotud eriotstarbelise üksuse tegevusega;
- (d) teha kohapeal etteteatatud või etteteatamata kontrollid;
- (e) võtta sobivaid meetmeid selle tagamiseks, et eriotstarbeline üksus pidevalt järgib käesolevat määrust;

- (f) anda korralduse tagamaks, et eriotstarbeline üksus järgib käesolevat määrust ja hoidub kordamast tegusid, millega rikutakse käesolevat määrust.
3. ESMA avaldab oma veebisaidil pädevate asutuste nimekirja ja ajakohastab seda.

Artikkel 14

Koostöö pädevate asutuste ja ESMA vahel

1. Pädevad asutused ja ESMA teevad oma ülesannete täitmisel tihedat koostööd ja vahetavad teavet. Eelkõige kooskõlastavad nad tihedalt oma järelevalvetegevust, et teha kindlaks ja heastada käesoleva määruse rikkumised, töötada välja ja edendada parimaid tavasid, hõlbustada koostööd, edendada tõlgendamise järjepidevust ning anda jurisdiktsiooniüleseid hinnanguid lahkkelide korral.

Et lihtsustada pädevate asutuste volituste kasutamist ja tagada käesolevas määruses sätestatud kohustuste ühtne kohaldamine ja täitmine, tegutseb ESMA määruses (EL) nr 1095/2010 sätestatud volituste raames.

2. Kui pädeval asutusel on selge ja tõendatav alus arvata, et eriotstarbeline üksus on rikkunud käesolevat määrust, teavitab ta üksikasjalikult selle liikmesriigi pädevat asutust, kus eriotstarbeline üksus on asutatud. Eriotstarbelise üksuse asutamislükmesriigi pädev asutus võtab sobivad meetmed, sealhulgas teeb artiklis 15 osutatud otsuse.
3. Kui eriotstarbeline üksus jätkab tegutsemist viisil, millega ilmselgelt rikub käesolevat määrust asutamislükmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest hoolimata või seetõttu, et kõnealune pädev asutus ei ole suutnud võtta meetmeid mõistliku aja jooksul, võib käesoleva määruse rikkumise avastanud pädev asutus pärast asutamislükmesriigi pädeva asutuse ja ESMA teavitamist võtta investorite kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, muu hulgas keelata eriotstarbelisel üksusel jätkata riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turustamist oma territooriumil ning teha artiklis 15 osutatud otsuse.

Artikkel 15

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberi nimetuse väärkasutamine

1. Kui on põhjust uskuda, et eriotstarbeline üksus on artiklit 9 rikkudes kasutanud nimetust „riigivõlakirjadega tagatud väärtpaber“, et turustada toodet, mis ei vasta kõnealuse artikli nõuetele, järgib eriotstarbelise üksuse asutamislükmesriigi pädev asutus lõikega 2 kehtestatud menetlust.
2. 15 päeva jooksul pärast võimalikust lõikes 1 osutatud rikkumisest teadasaamist otsustab selle rikkumises kahtlustatava eriotstarbelise üksuse asutamislükmesriigi pädev asutus, kas artiklit 9 on rikutud, ning teavitab sellest ESMA-t ja teisi asjaomaseid pädevaid asutusi, sealhulgas investorite (kui need on teada) pädevaid asutusi. Pädev asutus, mis ei nõustu tehtud otsusega, teavitab kõiki teisi asjaomaseid pädevaid asutusi sellest põhjendamatult viivitamata. Kui seda erimeelsust ei

lahendata kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil kõiki asjaga seotud pädevaid asutusi teavitati, tuleb küsimus suunata ESMA-le vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19 ja vajaduse korral artiklile 20. Määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikes 2 osutatud lepitusmenetluse tähtaeg on üks kuu.

Juhul kui asjaomased pädevad asutused ei suuda esimeses lõigus osutatud lepitusperioodi jooksul kokkuleppele jõuda, teeb ESMA ühe kuu jooksul määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikes 3 osutatud otsuse. Käesolevas lõikes sätestatud menetluse ajal käsitatakse artikli 10 lõike 2 kohaselt ESMA peetavasse nimekirja kantud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberit jätkuvalt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberina ning hoitakse jätkuvalt kõnealuses nimekirjas.

Kui asjaomased pädevad asutused lepivad kokku, et eriotstarbeline üksus on artiklit 9 rikkunud heauskselt, võivad nad otsustada anda talle kuni kolm kuud aega tuvastatud rikkumise kõrvaldamiseks; kõnealune periood hakkab jooksma kuupäevast, mil pädev asutus teavitas eriotstarbelist üksust rikkumisest. Kõnealusel ajal käsitatakse artikli 10 lõike 2 kohaselt ESMA peetavasse nimekirja kantud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberit jätkuvalt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberina ning seda hoitakse sel ajal nimetatud nimekirjas.

3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada koostöökohustusi ja teavet, mida tuleb lõigete 1 ja 2 alusel vahetada.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 16

Parandusmeetmed ja halduskaristused

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust kehtestada kriminaalkaristusi vastavalt artiklile 17, kehtestavad pädevad asutused eriotstarbelisele üksusele või eriotstarbelist üksust juhtivale füüsilisele isikule asjakohased parandusmeetmed, sealhulgas teevad artiklis 15 osutatud otsuse, ja lõikes 3 osutatud asjakohased halduskaristused, kui eriotstarbeline üksus:
 - (a) ei ole täitnud artiklites 7 ja 8 sätestatud kohustusi;
 - (b) ei ole täitnud artikli 9 nõudeid, sealhulgas juhul, kui ta ei ole teavitanud ESMA-t vastavalt artikli 10 lõikele 1 või on esitanud eksitava teate;
 - (c) ei ole täitnud artikli 11 läbipaistvusnõudeid.
2. Lõikes 1 osutatud halduskaristused hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) avalik teadaanne, milles on märgitud rikkumise sooritanud füüsilise või juriidilise isiku nimi ja rikkumise laad;

- (b) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise sooritanud füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
 - (c) eriotstarbelise üksuse juhtorgani liikmele või muule rikkumise eest vastutavale füüsilisele isikule kehtestatud ajutine keeld täita eriotstarbelistes üksustes juhtimisülesandeid;
 - (d) lõike 1 punktis b osutatud rikkumise korral eriotstarbelisele üksusele kehtestatud ajutine keeld esitada artikli 10 lõikes 1 osutatud teade;
 - (e) maksimaalselt 5 000 000 euro suurune rahaline halduskaristus või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole, vastav summa selle riigi vääringus [*käesoleva määruse jõustumise kuupäeva seisuga*], või kuni 10 % eriotstarbelise üksuse kogu aastasest netokäibest, mis on näidatud viimases kättesaadavas ja eriotstarbelise üksuse juhtorgani kinnitatud raamatupidamisaruandes;
 - (f) rahaline halduskaristus, mis on maksimaalselt kaks korda nii suur kui rikkumisest saadud kasu, kui selle kasu suurust on võimalik kindlaks teha, isegi kui see ületab punktis e sätestatud maksimumsummasid.
3. Pädevad asutused võtavad halduskaristuste liigi ja suuruse kindlaksmääramisel arvesse, mil määral on rikkumine tahtlik või tuleneb hooletusest, ja kõiki muid asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:
- (a) rikkumise olulisus, raskus ja kestus;
 - (b) rikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
 - (c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus;
 - (d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahju suurus, kui sellist kasu või kahju on võimalik kindlaks teha;
 - (e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju;
 - (f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
 - (g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.
4. Liikmesriigid tagavad, et kõik parandusmeetmete või halduskaristuste kehtestamise otsused on nõuetekohaselt põhjendatud ja et need võib edasi kaevata.

Artikkel 17

Koostoime kriminaalkaristustega

Kui liikmesriigid on artikli 16 lõikes 1 osutatud rikkumiste eest kehtestanud kriminaalkaristused, annavad nad oma pädevatele asutustele kõik vajalikud volitused suhelda oma jurisdiktsiooni piires kohtute, prokuratuuri või kriminaalõigusasutustega, et saada teistelt pädevatelt asutustelt ning ESMA-lt konkreetset teavet artikli 16 lõikes 1 osutatud rikkumiste asjus algatatud kriminaaluurimiste või menetluste kohta ning neile sellist teavet anda.

Artikkel 18

Halduskaristuste avaldamine

1. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil ilma põhjendamatu viivitusega kõik otsused, millega määratakse halduskaristus, mida ei saa enam edasi kaevata ja mis määratakse artikli 16 lõikes 1 osutatud rikkumise eest, pärast seda, kui karistuslusele isikule on sellest otsusest teatatud.

Lõikes 1 osutatud avaldamine sisaldab teavet rikkumise liigi ja laadi kohta ning selle füüsilise või juriidilise isiku nime, kellele halduskaristus määrati.

2. Pädevad asutused avaldavad halduskaristused anonüümselt kooskõlas siseriikliku õigusega järgmistel juhtudel:
 - (a) kui halduskaristus on määratud füüsilisele isikule ning pärast eelnevat hindamist leitakse, et isikuandmete avaldamine on ebaproportsionaalne;
 - (b) kui avalikustamine ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist;
 - (c) kui avalikustamine põhjustaks asjaomasele eriotstarbelisele üksusele või füüsilisele isikule ebaproportsionaalset kahju.

Kui esimeses lõigus osutatud asjaolusid mõistliku aja möödudes tõenäoliselt enam ei esine, võib lõike 1 alusel ettenähtud avaldamise selle ajavahemiku võrra edasi lükata.

3. Pädevad asutused tagavad, et lõike 1 või 2 alusel avaldatud teave jääb nende ametlikule veebisaidile viieks aastaks. Isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil ainult nii kaua, kui see on vajalik.

Artikkel 19

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu makrotasandi usaldatavusjärelevalve

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1092/2010²⁶ sätestatud volituste piires liidu riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turu makrotasandi usaldatavusjärelevalve eest ja tegutseb vastavalt kõnealuses määruses sätestatud volitustele.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

Artikkel 20

Liikmesriikide esitatav teave

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja ESMA-le artiklites 13 ja 16 osutatud õigus- ja haldusnormidest hiljemalt [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist]. Liikmesriigid annavad komisjonile ja ESMA-le viivitamata teada kõigist nende hilisematest muudatustest.

4. peatükk Rakendusvolitused ja lõppsätted

Artikkel 21

Direktiivi 2009/65/EÜ muutmine

Direktiivile 2009/65/EÜ lisatakse artikkel 54a:

„Artikkel 54a

1. Kui liikmesriigid kohaldavad artiklis 54 osutatud erandit või teevad artikli 56 lõikes 3 osutatud erandi, peavad eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused:
 - a) kohaldama sama erandit või lubama sama erandina eurofondidel investeerida kuni 100 % oma varadest määruse [lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitesse vastavalt riskihajutamise põhimõttele, kui kõnealused pädevad asutused leiavad, et eurofondide osakuomanike kaitse on samaväärne sellega, mis on selliste eurofondide osakuomanikel, mis järgivad artiklis 52 sätestatud piirmäärasid;
 - b) loobuma artikli 56 lõigete 1 ja 2 kohaldamisest.
2. Liikmesriigid võtavad [hiljemalt kuus kuud pärast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määruse jõustumist] vastu, avaldavad ning teatavad komisjonile ja ESMA-le lõike 1 sätete järgmiseks vajalikud meetmed.“

Artikkel 22

Direktiivi 2009/138/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/138/EÜ artiklile 104 lisatakse lõige 8:

„8. Põhisolventsuskapitalinõude arvutamisel käsitletakse määruse [*lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele*] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid selliste nõuetena liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade vastu, mis on nomineeritud ja väljastatud liikmesriikide enda valuutas.

Liikmesriigid võtavad hiljemalt [*kuus kuud pärast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määruse*] jõustumist vastu, avaldavad ning teatavad komisjonile ja ESMA-le esimese lõigu järgmiseks vajalikud meetmed.“

Artikkel 23

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt:

(1) artiklisse 268 lisatakse lõige 5:

„5. Erandina lõikest 1 võib määruse [*lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele*] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid alati käsitleda vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.“;

(2) artiklisse 325 lisatakse lõige 4:

„4. Käesoleva jaotise kohaldamisel käsitlevad krediidasutused positsioone, mis esinevad määruse [*lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele*] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kujul, nõuetena liikmesriigi keskvalitsuse vastu.“;

(3) artikli 390 lõikesse 7 lisatakse järgmine lõik:

„Esimest lõiku kohaldatakse positsioonide suhtes, mis esinevad määruse [*lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele*] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite suhtes.“

Artikkel 24

Direktiivi (EL) 2016/2341 muutmine

Direktiivi (EL) 2016/2341 lisatakse artikkel 18a:

„Artikkel 18a

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid

1. Liikmesriigid käsitlevad oma siseriiklikes õigusnormides pensioniasutuste varade hindamise, omavahendite ja solventsusmarginaali arvutamise kohta

määruse [lisada viide riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määrusele] artikli 3 lõikes 3 määratletud riigivõlakirjadega tagatud väärtpabereid samal viisil euroala riigivõlainstrumentidega.

2. Liikmesriigid võtavad hiljemalt [kuus kuud pärast riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite määruse] jõustumist vastu, avaldavad ning teatavad komisjonile ja ESMA-le lõike 1 sätete järgmiseks vajalikud meetmed.“

Artikkel 25

Hindamisklausel

Mitte enne viit aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja pärast piisavate andmete saamist hindab komisjon, kas käesolev määrus on saavutanud oma eesmärgi kõrvaldada põhjendamatud õiguslikud tõkked riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite tekkimiselt.

Artikkel 26

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa väärtpaberikomitee, mis on loodud komisjoni otsusega 2001/528/EÜ²⁷. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

²⁷ Komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsus 2001/528/EÜ Euroopa väärtpaberikomitee loomise kohta (EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45).

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS
riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Finantsturgude reguleerimine, pangandusliit

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meetet**
- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**²⁸
- Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme laiendamist**
- Ettepanek/algatus käsitleb **ümbesuunatud meetet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Ettepanek moodustab osa komisjoni püüdlustest pangandusliidu lõplikuks väljakujundamiseks riskide maandamise ja riskide erasektoriga jagamise teel. See koosneb võimaldavast raamistikust, mis kõrvaldab praegused riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitega seotud regulatiivsed tõkked, mis tulenevad riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite ja nende alusportfelli kuuluvate riigivõlakirjade erinevast kohtlemisest. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid võivad aidata pankadel (ja muudel institutsioonidel) mitmekesistada oma riigivõlakirjaportfelle ning vähendada pankade ja riikide vastastikust sõltuvust, mis viimase aja edusammudele vaatamata on kohati endiselt tugev.

1.4.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr

Et „võimaldada“ riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite loomist ja nende elujõulisuse turul katsetamist, tuleks saavutada järgmised kaks erieesmärki:

1. Kõrvaldada põhjendamatud regulatiivsed takistused (st taastada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite puhul reguleerimise „neutraalsus“).

²⁸ Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

2. Soodustada likviidsust ja „võrdlusaluse“ kvaliteeti (st uut instrumenti tuleks kohelda sarnaselt muudele reguleerimise võrdlusalustele – see tähendab likviidsust õiguslikus mõttes – ning aidata saavutada piisav kriitiline mass / standardimise tase, et saavutada likviidsus ka faktiliselt).

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Olulisemad sidusrühmad, keda kavandatud õigusakt mõjutab, on pangad (ja teised kapitalinõuete määruse / kapitalinõuete direktiiviga hõlmatud finantseerimisasutused), muud varahaldusettevõtjad, toote koostajad/emitendid, järelevalveasutused ning riigivõlgade haldamisega tegelevad ametnikud (kui õigusakti toimumise vahendajad ja riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite vahendajad siseriiklikel riigivõlakirjaturgudel).

Mõju, sealhulgas nii potentsiaalne kasu kui ka võimalikud kulud, sõltuks uudse finantstoote turu mahust. Kavandatava sekkumise eesmärk on üksnes „võimaldada“ uudset toodet, mida praegu veel ei eksisteeri. Uudse toote elujõulisus ning selle uudse finantstoote turu võimaliku arengu ulatus sõltub siiski ka muudest asjaoludest peale regulatiivse kohtlemise ning selle saab kindlaks teha toodet turul katsetades – mida kavandatud sekkumine võimaldabki.

Kui riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid – kui need on regulatiivselt võimalikud, näiteks on kõrvaldatud kapitalinõuete ja likviidsuskatte nõuded seotud regulatiivne lisakoormus – osutuvad elujõulisteks, võib üldiselt oodata järgmist kasu.

– Saadaval on uus toode, mis aitab pankadel, kindlustusseltsidel, pensionifondidel ja teistel investoritel mitmekesistada oma riigivõlakirjaportfelle.

– Finantsstabiilsus tugevneb, kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid aitavad vähendada pankade ja riikide vastastikust sõltuvust. Lisaks võib riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitel finantsturul tingimuste halvenemise korral olla stabiliseeriv mõju, kuna riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite alusvaraks olevaid lunastamata riigivõlakirju ei pea müüma madala hinnaga.

– Laieneb Euroopa riigivõlakirjade investorite ring, mille mõju on suurem väiksemate liikmesriikide puhul, kelle riigivõlakirjad ei pruugi olla rahvusvaheliste investorite jaoks huvipakkuvad.

– Kaudne kasu jaainvestoritele, leibkondadele ja VKEdele, juhul kui finantsstabiilsuse tugevnemisega seotud kasu realiseerub.

Kaasnevad kulud on eeldatavalt piiratud.

– Kodanikele/tarbijatele võib tekkida piiratud kaudne kulu tulenevalt riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite mõjust teatud riigivõlakirjaturgude likviidsusele, mis võib kaasa tuua kõrgemad finantseerimiskulusid, mis kantakse omakorda üle maksumaksjale. Kui riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid osutuvad elujõulisteks, tasakaalustab nimetatud mõju eeldatavalt üldise riskitaseme (ja seetõttu ka laenukulude) vähenemine tänu finantsstabiilsuse kasvule.

– Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emitendid peavad kandma piiratud kulusid seoses antud toote loomisega, sealhulgas õigusabikulud emitendiks oleva ettevõtja asutamisel jm.

– Haldusorganid (komisjon, ESMA, riiklikud järelevalveasutused, ...) peaksid kandma suhteliselt väikesed õigusakti ettevalmistamise kulud ning kulud seoses edaspidise seadusandliku sekkumisega, et kohendada õigusakti olukorra arengule. Uus instrument

toob kaasa ka järelevalvekulude kasvu, kuid see pole tõenäoliselt märkimisväärne (kuna järelevalvet riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberitesse investeerivate isikute üle peavad nad tegema niikuinii).

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Õigusakti mõju hindamiseks saab jälgida kõnesolevate uute toodete tegeliku loomise ja nendega kauplemise ulatust. Tuleb siiski meeles pidada, et võimaldav õigusakt loob tingimused toote elujõulisuse turul katsetamiseks ning selle uue turu areng sõltub mitmetest muudest teguritest, mis ei sõltu reguleerivast raamistikust või sõltuvad sellest väga vähe. Seetõttu on tõenäoliselt raske eristada kavandatava õigusakti kui sellise mõju (teisisõnu, õigusakt võib toimida täpselt kavandatud viisil, ent riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid võivad mitte edeneda sellest sõltumatutel põhjustel). Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite nõudlus sõltub ka intressimäärade üldisest tasemest, eri liiki investorite riskivalmidusest ja nõudlusest eri seeriade järgi jm. Teisisõnu, riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid ei pruugi praeguses majandusolukorras areneda, kuid see ei tähenda, et need ei võiks olla edukad tulevikus, juhul kui regulatiivsed tõkked on edukalt kõrvaldatud.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Lühikeses perspektiivis tehakse ESMAle ülesandeks arendada välja suutlikkus võtta vastu teateid riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide kohta, kontrollida nende vastavust määrusele, teavitada riikide pädevaid asutusi ja võtta neil vastu teavet ning avaldada riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite emissioonide teated ja asjaomased riikide pädevad asutused oma veebisaidil.

Lisaks peab ESMA xxx kuu jooksul pärast käesoleva algatuse jõustumise kuupäeva töötama välja regulatiivsed ja rakenduslikud tehnilised standardid.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*)

Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid on euroala finantsstabiilsust ja riskijagamist toetavaks vahendiks. Seega võivad need aidata kaasa siseturu paremale toimimisele. Niisiis on sobivaks õiguslikuks aluseks ELTLi artikkel 114, millega on Euroopa institutsioonidele antud pädevus võtta vastu asjakohased sätted, mille eesmärk on siseturu rajamine ja toimimine. On kindlaks tehtud, et riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberite turgude arengu regulatiivseid piiranguid leidub mitmetes ELi õigusaktides. Seetõttu ei suudaks liikmesriigid üksi saavutada käesoleva seadusandliku algatuse eesmärke, st kõrvaldada nimetatud regulatiivseid tõkkeid, kuna ELi õigusakte saab muuta üksnes ELi meetmetega.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*)

Õigusakti ettepaneku eesmärk on liikuda edasi pangandusliidu valdkonnas. Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaberid võivad aidata pankadel ja muudel institutsioonidel mitmekesistada oma riigivõlakirjaportfelle ning vähendada pankade ja riikide vastastikust sõltuvust, tugevdades seeläbi üldist finantsstabiilsust.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

ESMA on juba kohustatud pidama eurofondide, alternatiivsete investeerimisfondide, Euroopa riskikapitalifondide ja Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide registreid. Kõik varasemad kogemused on olnud positiivsed.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Algatus on kooskõlas ESMAle Euroopa järelevalveasutuste läbivaatamise ettepanekus määratud suurema rolliga. See ei mõjuta siiski otseselt komisjoni ettepanekut Euroopa järelevalveasutuste läbivaatamise kohta, kuna see käsitleb konkreetset tehnilist küsimust, mida läbivaatamise käigus ei käsitleta.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega ettepanek/algatus

– Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

– Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²⁹

Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

– rakendusametite kaudu

Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustage);

Euroopa Investeerimispann (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondile (EIF);

artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;

avalik-õiguslikele asutustele;

avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele isikutele, kui võrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

liikmesriigi eraõiguslikele isikutele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomasel alusaktis.

Märkused

–

²⁹ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Kooskõlas kehtiva korraga koostab ESMA korrapäraselt oma tegevuse kohta aruandeid (sealhulgas sisearuanded kõrgemale juhtkonnale, aruanded nõukogudele ja aastaaruande koostamine) ning kontrollikoda ja siseauditi talitus korraldavad auditi tema vahendite kasutamise kohta. Kõnealuste kavandatud meetmete üle tehakse järelevalvet ja nende kohta esitatakse aruandeid kooskõlas juba kehtivate nõuetega.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Tuvastatud ohud

Seoses käesolevast ettepanekust tulenevate assigneeringute õigusliku, säästliku ja tõhusa kasutamise eeldatakse, et ettepanekuga ei kaasneks uusi ohtusid, mida praegu ei ole kaetud ESMA olemasoleva sisekontrolli raamistikuga.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetodid

ESMA määrusega ette nähtud juhtimis- ja kontrollisüsteemid on juba rakendatud. ESMA teeb tihedalt koostööd komisjoni siseauditi talitusega tagamaks, et kõigis sisekontrolli valdkondades oleksid asjakohased nõuded täidetud. Seda korda kohaldatakse ESMA suhtes ka seoses rolliga, mis on talle käesoleva ettepanekuga antud. Iga-aastased siseauditariuanded edastatakse komisjonile, parlamendile ja nõukogule.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Pettuste, korruptsiooni ja muu õigusvastase tegevuse vastu võitlemiseks kohaldatakse ESMA suhtes piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määruse (EÜ) nr 883/2013 (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi) sätteid.

ESMA-l on praegu kasutusel spetsiaalne pettusevastase võitluse strateegia ja sellest tulenev tegevuskava. Strateegia ja tegevuskava võeti kasutusele 2014. aastal. ESMA tugevdatud meetmed pettusevastase võitluse valdkonnas on kooskõlas finantsmääruses sätestatud eeskirjade ja suunistega (pettusevastased meetmed usaldusväärse finantsjuhtimise osana), OLAFi pettuste ärahoidmise põhimõtetega ning komisjoni pettustevastase võitluse strateegia (COM(2011) 376) ja ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi (juuli 2012) ning asjaomase tegevuskava põhimõtetega.

ESMA loomise määruses on sätestatud ESMA eelarve ning kohaldatavate finantseeskirjade rakendamise ja kontrolli nõuded.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestatuna mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu- liik	Rahaline osalus			
	1a: Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks	Liigendatud/liigendamata ³⁰	EFTA riigid ³¹	Kandidaatriigid ³²	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
1.a	12 02 06 ESMA	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestatuna mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu- liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

³⁰ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

³¹ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³² Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1A	Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks
---	----	---

ESMA			Aasta N ³³	Aasta N+1 ³⁴	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
Jaotis 1:	Kulukohustused	(1)	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Maksed	(2)	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
Jaotis 2:	Kulukohustused	(1a)								
	Maksed	(2 a)								
Jaotis 3:	Kulukohustused	(3 a)								
	Maksed	(3b)								
KOKKU eraldised ESMAle	Kulukohustused	=1+1a +3a	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Maksed	=2+2a +3b	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	

³³ Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

³⁴ 2020. aastale järgneva perioodi kulud on esitatud üksnes illustreerimiseks. Finantsmõju Euroopa eelarvele pärast 2020. aastat määratakse kindlaks komisjoni ettepanekutes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
<.....> peadirektoraat									
• Personalikulud									
• Muud halduskulud									
<.....>peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud								

KOKKU eraldised mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ³⁵	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
KOKKU eraldised RUBRIIKIDE 1–5 mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Maksed	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	

³⁵ Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju kuludele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N+1 ³⁶		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)						KOKKU		
	VÄLJUNDID																		
	↓	Liik ³⁷	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ³⁸ ...																			
– Riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperite teatiste registri, riigivõlakirjadega tagatud väärtpaperitega seotud				0,281		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097	
– Väljund																			
– Väljund																			
Erieesmärk nr 1 kokku																			
ERIEESMÄRK nr 2																			

³⁶ 2020. aastale järgneva perioodi kulud on esitatud üksnes illustreerimiseks. Finantsmõju Euroopa eelarvele pärast 2020. aastat määratakse kindlaks komisjoni ettepanekutes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

³⁷ Väljunditeks on tooted ja teenused (nt: rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud maanteed kilomeetrite arv jms).

³⁸ Vastavalt punktis 1.4.2 kirjeldatule „Erieesmärk/eesmärgid...”

- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU			0,281		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097			

3.2.3. Hinnanguline mõju ESMA personalile

3.2.3.1. Kokkuvõte

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ³⁹	Aasta N+1 ⁴⁰	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU 41
--	--------------------------	----------------------------	--------------	--------------	---	--	--	--------------------

Ametnikud (AD palgaastmed)	0,087	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	
Ametnikud (AST palgaastmed)								
Lepingulised töötajad	0,051	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	
Ajutised töötajad								
Lähetatud riiklikud ekspertid								

KOKKU	0,119	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad täistööajale taandatud töötajad) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)
AD16				
AD15				
AD14				

³⁹ Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

⁴⁰ 2020. aastale järgneva perioodi kulud on esitatud üksnes illustreerimiseks. Finantsmõju Euroopa eelarvele pärast 2020. aastat määratakse kindlaks komisjoni ettepanekutes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

⁴¹ – töölevõtmisega seotud kulud

AD13				
AD12				
AD11				
AD10				
AD9				
AD8				
AD7	1	1	1	1
AD6				
AD5				
AD kokku	1	1	1	1
AST11				
AST10				
AST9				
AST8				
AST7				
AST6				
AST5				
AST4				
AST3				
AST 2				
AST 1				
AST kokku				
AST/SC 6				
AST/SC 5				

AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
AST/SC kokku				
KÕIK KOKKU				

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)
Tegevusüksus IV	0,5	1	1	1
Tegevusüksus III				
Tegevusüksus II				
Tegevusüksus I				
Kokku	0,5	1	1	1

Lähetatud riiklikud eksperdid	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)
Kokku				

Märkige kavandatav ametikoha täitmise aeg ja kohandage summat vastavalt (kui ametikoht täidetakse juulis, võetakse arvesse vaid 50 % keskmisest kulust). Esitage täiendav selgitus lisan.

3.2.3.2. Vastutava peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)							
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁴²							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)							
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 yy ⁴³							
– peakorteris ⁴⁴							
– delegatsioonides							
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							

⁴² AC = lepingulised töötajad; AL = kohalikud töötajad; END = riikide lähetatud eksperdid; INT = renditööjõud, JED = noored eksperdid delegatsioonides.

⁴³ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

⁴⁴ Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ja Euroopa Kalandusfond (EFF).

10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muu eelarverida (täpsustage)							
KOKKU							

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

Lisa punktis 3 tuleks esitada täistööajale taandatud töötajate kulude arvutamise meetodi kirjeldus.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

- Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist⁴⁵.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

[...]

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1 ⁴⁶	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			Kokku
Liikmesriikide pädevad asutused ⁴⁷	0,600	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	0,600	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	

⁴⁵ Vt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) artiklid 11 ja 17.

⁴⁶ 2020. aastale järgneva perioodi kulud on esitatud üksnes illustreerimiseks. Finantsmõju Euroopa eelarvele pärast 2020. aastat määratakse kindlaks komisjoni ettepanekutes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

⁴⁷ Euroopa järelevalveasutuste kaasfinantseerimise määr arvutatakse praeguse haldus- ja rahastamissüsteemi piires ega võta arvesse komisjoni praegust haldus- ja rahastamiskorraldust ega komisjoni ettepanekut Euroopa järelevalveasutuste läbivaatamise kohta, mida pole veel vastu võetud.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁴⁸					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)	
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3			
Artikkel								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

⁴⁸ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.